głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:
Z polskimi akcentami str. 3
Grosz do grosza str. 4
Od grupy etnicznej do... str. 5
Złota główka Szmeka str. 8

WTOREK
19 WRZEŚNIA 2006
NR 111
ROCZNIK LXI
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fot. WANDA KULA

Szef orłowskiej Rady Obwodowej PZKO, Władysław Orszulik, na tle ChNP.

»CHŁOPSKI FESTYN« BYŁ NADZWYCZAJ UDANY

Stanie się tradycją

ORŁOWA PORĘBA **(wak) – Na „Chłopski Festyn", który odbył się w sobotnie popołudnie w ogrodzie przy Domu MK PZKO w Porębie, przybyło sporo gości nie tylko z Orłowej, ale z całego Zaolzia, a nawet z Polski. Przyszli przede wszystkim uczestnicy pierwszej edycji imprezy. Byli pewni, że jak przed dwoma laty, będą się świetnie bawić. I mieli rację.**

– Pomysł zorganizowania „Chłopskiego Festynu" – powiedział nam **Marian Jędrzejczyk**, prezes orłowsko-łutyńskiego MK PZKO – *zrodził się na zebraniu podsumowującym „Babski Festyn", który odbył się właśnie w Porębie. Panowie postanowili pokazać paniom, na co ich stać.*

Podobnie jednak jak przed dwoma laty i tym razem okazało się, że tak naprawdę inicjatywę na „chłopskiej" imprezie przejęły... kobiety. Babki bowiem piekły kołacze i ciastka, uwijały się w stoiskach oraz wśród gości. Niemniej trzeba dodać, że wspólnymi siłami przygotowywano m.in. jelita z kapustą i „bachora", panowie zadbali też o trunki.

Po powitaniu gości przez przewodniczącego Rady Obwodowej, **Władysława Orszulika**, program artystyczny rozpoczął Chór Nauczycieli Polskich pod kier. **Alojzego Suchanka**, przy akompaniamencie **Marty Bury**.

– Rozpoczynamy swój występ pieśnią pt. „Wiecznie trwaj". Poświęcamy ją tutejszemu budynkowi szkolnemu, który w tym właśnie roku obchodzi 80-lecie istnienia – powiedziała prowadząca koncert nauczycieli, **Aleksandra Opiół**. *– W porównaniu z innymi budynkami byłych szkół polskich, dom ten miał szczęście, ponieważ nie podzielił losu innych. Nie ma tutaj sklepu ani warsztatu stolarskiego. Dzięki przychylności władz miejskich, nadal pielęgnowane jest w nim słowo polskie. Ma tutaj bowiem swoją siedzibę MK PZKO. Pieśń dedykujemy zatem wszystkim jej nauczycielom i wychowankom.* **Ciąg dalszy na str. 4**

W SEZONIE LETNIM WZRASTA LICZBA PORZUCONYCH PSÓW

Pan potrzebny od zaraz

Po wakacjach schroniska dla zwierząt są - jak zwykle – zatłoczone. Ciągle sporo osób pozbywa się psów wywożąc je do lasu lub porzucając w innym mieście.

- Psy trafiają do nas w różny sposób. Ludzie przyprowadzają przybłędy, których nie są w stanie sami utrzymać. Bywa, że psów pozbywają się właściciele, którzy mają z nimi zbyt wiele kłopotów. Część czworonogów pochodzi z interwencji". Dzwonią mieszkańcy domu, skarżąc się, że po ich podwórzu krąży pies-włóczęga, zagrażający bezpieczeństwu bawiących się dzieci, albo straż miejska wzywana do takich interwencji. Nie bierzemy psów z ulicy - mówi **Anna Adamiec**, z trzynieckiego schroniska dla bezpańskich psów.

W tej chwili w przytulisku znajduje się 16 piesków, w większości kundli.

Na nowego pana czeka też kilka psów rasowych, m.in. pudel, jamnik oraz labrador. Schronisko można odwiedzać w dni powszednie w godz. od 15 do 16.

W orłowskim schronisku, przygotowanym do przyjęcia 28 zwierząt, jest obecnie ponad 40 psów, w karwińskim także tłok. Oprócz siedmiu kilkudniowych szczeniaków gotowych do adopcji jest ok. trzydziestki dorosłych czworonogów. Do przytulisk można przychodzić od poniedziałku do piątku w godz. 8-16.

Ciąg dalszy na str. 2

Twórczość ponad granicami

CZ. CIESZYN/CIESZYN (kor) – Całą masę warsztatów, wystaw, prezentacji i koncertów przygotowali dla mieszkańców z obu stron granicy organizatorzy XI Międzynarodowego Festiwalu Twórczości Młodzieży, który odbywał się w nadolziańskim grodzie od czwartku do niedzieli. Czterodniowa impreza, urządzana tradycyjnie przez Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej i ośrodek kultury „Strzelnica", jest zawsze elementem projektu „Ciesz się Cieszynem" i jest dofinansowana ze środków Unii Europejskiej.

Festiwal to od 11 lat impreza mająca na celu promowanie nie tylko wśród młodzieży alternatywnego sposobu spędzania wolnego czasu oraz integrację międzynarodową. To propozycja dla grup twórczych, możliwość wymiany doświadczeń, pomysłów i prezentacji własnych osiągnięć.

W tym roku organizatorzy przygotowali przede wszystkim całą masę warsztatów, na których można było np. nauczyć się zasad samoobrony, gry na wszelkiego rodzaju bębnach i bębenkach, medytacji, parzenia herbaty, wyrobu świec i biżuterii, a nawet strzelania z łuku. Były żywe szachy na szachownicy ustawionej na cieszyńskim rynku, wieczory filmowy, teatralny i poetycki. **Ciąg dalszy na str. 2**

Zaolzianki dla Suchego

W Pilźnie zakończył się XIV Międzynarodowy Festiwal „Teatr w Pilźnie". Spotkanie ludzi teatru z całej RC zakończył uroczysty koncert pt. „Blues dla ciebie – w hołdzie Jiřemu Suchemu". Na koncercie dla twórcy słynnego teatru „Semafor" nie zabrakło zaolziańskich akcentów. **Barbara Humel** z Ropicy, w swoim czasie aktorka Sceny Polskiej, a obecnie studentka 3. roku praskiej uczelni teatralnej DAMU, zaśpiewała dwie piosenki Suchego – i to po... polsku. Były to utwory „Marnivá sestřenice" („Próżna kuzynka") i „Včera neděle byla" („Wczoraj była niedziela"), których teksty na polski przetłumaczyła **Renata Putzlacher**.

(kor)

MAREK WITEK PRZYJEŻDŻA NA ZAOLZIE

Wykład o buddyzmie

CZ. CIESZYN (sch) – Długoletni uczeń lamy **Ole Nydahla, Marek Witek**, przyjeżdża jutro na Zaolzie na zaproszenie ośrodka medytacyjnego w Cz. Cieszynie z wykładem nt. „Buddyzm tu i teraz". Wykład wygłosi o godz. 18 w ośrodku Kass „Strzelnica".

– Myślę, że buddyzm w dzisiejszych czasach jest popularny, ponieważ bazuje na doświadczeniu. Właśnie dlatego jest blisko związany z nauką. Buddyzm daje również przejrzyste metody, jak pracować z umysłem, ponieważ to, co potrzebne człowiekowi, to nie tylko cel, ale również praktyczna droga prowadząca do niego – uważa Witek. Głoszony przez niego buddyzm diamentowej drogi nie postrzega Buddy jako istoty najwyższej, lecz jako człowieka, który wykonał „kawał roboty" i rozwinął ludzki potencjał.

Jak informują organizatorzy – „Společnost Diamantové cesty, linie Karma Kagjü" będąca stowarzyszeniem skupiającym ponad 45 ośrodków i grup medytacyjnych w RC – buddyjskie nauki szkoły **Karma Kagjü** pochodzą od historycznego **Buddy Siakjamuniego** i już dwa i pół tysiąca lat są przekazywane w ciągłej linii z nauczyciela na ucznia.

Do RC buddyzm Diamentowej Drogi przybył w 1994 r. dzięki aktywności lamy Ole Nydahla. On to poprosił Marka Witka, by rozpoczął podróże i prowadzenie wykładów o buddyzmie. Dzięki temu Witek stał się jednym z głównych nauczycieli w Polsce.

Fot. JACEK SIKORA

Międzynarodowemu Festiwalowi Twórczości Młodzieży towarzyszył w sobotę pokaz walk rycerskich na rynku w Cieszynie.

TrzyLaF dla szkół

Organizatorzy tegorocznego Trzynieckiego Lata Filmowego przygotowali dla uczniów wyższego stopnia szkół podstawowych dodatkową niespodziankę. Nazajutrz po zakończeniu festiwalu, w poniedziałek 25 września o godz. 8.30, odbędzie się w trzynieckim kinie przedpremierowa projekcja nowego polskiego filmu „Szatan z siódmej klasy", który powstał na podstawie słynnej książki Kornela Makuszyńskiego. Do Trzyńca przywiezie go sam reżyser, **Kazimierz Tarnas**, który tego dnia spotka się z uczniami. Wszystkie zainteresowane szkoły mogą zgłaszać się telefonicznie w kinie „Kosmos" albo w Klubie Kultury.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu lub burzami. Temperatura w dzień 17-21 st., nocą 16-12 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 19-23 st., nocą 13-9 st. C.

KURSY KOMPUTEROWE POLSKIEGO CENTRUM PEDAGOGICZNEGO

Nie tylko dla »e-merytów«

CZ. CIESZYN (kor) – Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego (PCP) przygotowało dla zaolziańskich nauczycieli aż dwa kursy komputerowe. Pierwszy z nich przeznaczony jest dla pedagogów-emerytów, drugi dla osób już bardziej zaawansowanych.

– Emeryci na pewno potrzebują poznać komputer – mówi wicedyrektor PCP, **Marta Kmeť**. *– To przecież oni często w naszych szkołach zastępują swoich młodszych kolegów podczas choroby czy np. urlopu macierzyńskiego. A praca w klasie w dzisiejszych czasach wymaga pracy z komputerem. Trzeba pracować co najmniej z edytorami tekstowymi, czasami trzeba poszperać na stronach internetowych. Poza tym nasze kursy to dla emerytów jedna z form tzw. kształcenia ustawicznego.*

Kursy dla nauczycieli-emerytów pt. „Bądź na cza(sie)cie, czyli kurs komputerowy »e-meryt«" będą obejmować 30 godzin nauki. Zajęcia będą się odbywać w siedzibie Centrum od października do grudnia. Zgłoszenia przyjmowane są do końca września. A co najważniejsze – kursy są darmowe.

Ani korony nie będą musieli zapłacić także uczestnicy drugiego kursu, organizowanego w ramach polsko-czesko-niemieckiego projektu „Socrates-Comenius »Edukacja interkulturowa on-line«". Kurs to tym razem 50 godzin zajęć. Podczas nich nauczyciele nauczą się, jak tworzyć strony internetowe dla swojej szkoły i tzw. webquesty, jak skutecznie i szybko wyszukiwać informacje w sieci. Podczas kursu uczestnicy będą też m.in. tworzyć strony o tematyce regionalnej pod okiem fachowców z regionalistyki.

06111
9771212422027

TYDZIEŃ

11 – 17 IX 2006

■ Minister spraw wewnętrznych Słowacji, Robert Kaliňák, oświadczył, że studentka, którą mieli napaść w ub. miesiącu w Nitrze ekstremiści antywęgierscy, całe zajście wymyśliła. Ona jednak utrzymuje, że do incydentu naprawdę doszło.

■ Grupa nieznanych napastników zaatakowała budynek ambasady USA w syryjskim Damaszku. Podczas wymiany ognia z syryjską ochroną budynku zginęło trzech napastników, a czwarty został zatrzymany.

■ Zgromadzenie Ogólne ONZ po raz czternasty z rzędu odrzuciło wniosek o rozpatrzenie na dorocznej sesji kwestii przyjęcia Tajwanu do ONZ.

■ W wyniku paniki, która wybuchła podczas mityngu przedwyborczego na stadionie jednego z miast na południu Jemenu, zginęło co najmniej 50 osób, a ponad sto zostało rannych.

■ Polski Batalion Zmechanizowany w sile ponad tysiąca żołnierzy będzie od lutego przyszłego roku uczestniczył w operacjach NATO w Afganistanie – poinformował minister obrony narodowej RP, Radosław Sikorski, w trakcie wizyty, którą w USA złożyli przedstawiciele polskiego rządu z premierem Jarosławem Kaczyńskim na czele. Obecnie w Bagram przebywa stu polskich żołnierzy.

■ Co najmniej 12 osób, w tym siedmioro dzieci, zabiła eksplozja bomby, która została zdetonowana w tureckim mieście Diyarbakir. Turecka policja podejrzewa, że sprawcami zamachu są kurdyjscy ekstremiści.

■ We Florencji zmarła Oriana Fallaci, znana włoska dziennikarka i publicystka. Miała 77 lat. Fallaci stała się sławna po tym, jak przeprowadziła wywiady z czołowymi politykami świata. W ostatnich latach zasłynęła z krytyki współczesnego islamu.

■ Demonstranci, którzy protestowali przeciwko ułożeniu niebezpiecznych toksycznych odpadów koło stolicy Wybrzeża Kości Słoniowej, Abidżanu, napadli ministra transportu i ciężko go zranili. Trujące wypary ze składowiska spowodowały już śmierć co najmniej 9 osób, a ponad 30 tys. musiało skorzystać z lekarskiej pomocy.

■ Prezydent RC, Václav Klaus, podejmował w zamku w Lanach prezydentów Polski, Węgier i Słowacji. Głowy państw dyskutowały o zadaniach stojących przed Grupą Wyszehradzką po przystąpieniu państw GW do NATO i Unii Europejskiej.

■ Falę protestów w krajach muzułmańskich wywołały słowa papieża Benedykta XVI podczas jego wizyty w Niemczech. Muzułmanie poczuli się obrażeni tym, że określił on islam jako religię nie stroniącą od przemocy. Pomimo to, że papież przeprosił za swoje słowa, zamieszki w wielu muzułmańskich środowiskach ciągle nie ustają. Zapalono kilka kościołów chrześcijańskich, a w Somalii zamordowano zakonnicę – wolontariuszkę.

■ W północnej Austrii rozbił się czeski autobus. Zginęły 4 osoby, a ponad 40 odniosło rany. Kierowca twierdzi, że próbował ominąć sarnę stojącą na drodze. Uderzył jednak w drzewo i stoczył się z kilkumetrowego zbocza.

■ Meksykańska lewica ogłosiła prezydentem swego przywódcę Andresa Manuela Lopeza Obradora. Dwa i pół miesiąca temu minimalną różnicą głosów przegrał on wybory z kandydatem prawicy, Felipe Chalderonem.

■ Komisja Europejska ostrzegła Polskę, że będzie „bacznie obserwować" jej stanowisko w sprawie Banku Centralnego. W razie usiłowania ograniczenia jego uprawnień rząd Polski będzie ostro upomniany.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

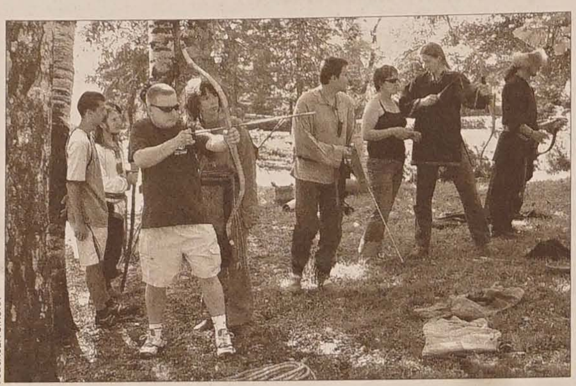

Fot. JACEK SIKORA

Podczas warsztatów na Wzgórzu Zamkowym można się było nauczyć strzelać z łuku.

Twórczość ponad granicami

Dokończenie ze str. 1

Dzieci mogły wysłuchać bajek lub nauczyć się śpiewać średniowieczne pieśni lub tańczyć dawne tańce.

Sporo fanów rocka przyciągnął też piątkowy koncert na „Strzelnicy", na którym zagrały zespoły „Sunday's News", „Šumy & Brumy", „Arka Taty Marka", „Kuličky štěstí" oraz zaolziański „Blissten". Atrakcyjną propozycją na miłe spędzenie wolnego czasu był także sobotni piknik historyczny na Wzgórzu Zamkowym i Rynku w Cieszynie, który przygotowały drużyny rycerskie z naszego regionu.

Śmiałe plany rozwoju

PIOSECZNA (kor) – Wieś ma pierwszy od czasu odzyskania samodzielności plan zagospodarowania przestrzennego. Będzie on obowiązywał do roku 2020.

W planie wyznaczono rozległe tereny pod budowę nowych domków rodzinnych. W związku z tą przyszłościową zabudową przewidziano również instalację transformatora, który ma poprawić zasilanie gminnej sieci energetycznej.

Plan przewiduje też powstanie centrum urbanistycznego pomiędzy szkołą, obecnym domem kultury i Łazami, w którym znajdzie się miejsce na boisko piłkarskie, korty tenisowe, restaurację, a także nowy dom kultury z placem i estradą, gdzie odbywać się będą imprezy plenerowe.

Wakacyjny bilans

REGION (man) – Wprowadzony w życie 1 lipca nowy kodeks drogowy dał pozytywne skutki. Podczas wakacji na terenie republiki w wypadkach drogowych zginęło najmniej ludzi w ciągu ostatnich 36 lat.

Dwie osoby zginęły, cztery odniosły ciężkie i 27 lekkie obrażenia – taki jest wakacyjny bilans wypadków na drogach Ziemi Nadolziańskiej. Ich najczęstszą przyczyną był niebezpieczny styl jazdy (99 z ogólnej liczby 142 wypadków). Inne często popełniane błędy kierowców to nie zachowanie bezpiecznej odległości pomiędzy pojazdami, wymuszanie pierwszeństwa przejazdu oraz przekraczanie dozwolonej prędkości jazdy.

Mionsz w letargu

ŁOMNA DOLNA (man) – W ub. piątek zamknięto bramę wejściową do puszczy Mionsz. Turyści będą mogli wejść na jej teren dopiero 1 czerwca 2007 roku.

W tym roku ten unikatowy rezerwat przyrody odwiedziło 5 tys. osób – tysiąc mniej niż w 2005 roku. W czerwcu 7-km ścieżką edukacyjną (można przebyć za trzy godziny) pokonali głównie uczestnicy wycieczek szkolnych, w czasie wakacji zaś rodzice z dziećmi. We wrześniu natomiast organizowano specjalne szkolenia dla biologów.

– *Z tegorocznego sezonu jestem bardzo zadowolona. Uważam, że mimo niższej frekwencji zwiedzających był bardzo pomyślny* – powiedziała przewodniczka, **Jolanta Filipek-Čepec**. – *Turyści przychodzą tu z ciekawości i z zainteresowaniem, a nie tylko po to, by szybko zaliczyć kolejne atrakcyjne miejsce. Muszę powiedzieć, że w tym roku byli o wiele bardziej zdyscyplinowani. W ubiegłym roku od czasu do czasu powstawały szkody; często zbierałam po nich odpadki.*

Ze ścieżki mogą zboczyć jedynie osoby upoważnione, np. myśliwi oraz naukowcy posiadający specjalne zezwolenie CHKO albo Ministerstwa Środowiska.

Pan potrzebny od zaraz

Dokończenie ze str. 1

– *Celem schroniska jest zapewnienie godnego bytu przebywającym tu zwierzętom: schronienia, karmy, jak najmniejszego poziomu stresu, odpowiedniej opieki weterynaryjnej, w razie potrzeby leczenia* – mówi **Tomáš Fábry**, z orłowskiego przytuliska. – *Ale to nie wszystko, schronisko musi być dla nich tylko przystankiem. Podstawowym zadaniem jest więc znalezienie podopiecznym nowego domu, czyli readopcja. Każdy zasługuje bowiem na jeszcze jedną szansę.*

Wszystkie zwierzęta, które trafiają do przytulisk przechodzą 14-dniową kwarantannę. Są w tym czasie poddawane obserwacji i zabiegom weterynaryjnym, jak odpchlenie i szczepienie przeciwko wściekliźnie. Po tym okresie czworonogi mogą być oddane za darmo, w ręce nowego właściciela.

– *Zabierając ze schroniska psa pamiętajmy jednak o tym, że są to istoty żywe, które tak samo jak my odczuwają ból i smutek, tak samo też jak my potrafią się cieszyć życiem. Zanotowaliśmy bowiem kilka przypadków, kiedy nowi właściciele zabrali ze schroniska czworonogi, by za kilka dni oddać je powrotem. To dla nas chwile najsmutniejsze, dla samego zaś psa prawdziwa tragedia* – twierdzą zgodnie opiekunowie. (w...)

Dwie zbrodnie i samobójstwo

HAWIERZÓW (sch) – Wczorajsze posiedzenie samorządu miasta zakończyło się niespodziewanie przelewem krwi. Były dyrektor hawierzowskich Usług Technicznych, 48-letni **Pavel Slíva** zastrzelił wiceprezydenta miasta ds. ekonomiki i administracji majątkiem, **Martina Balšana**, po czym odebrał sobie życie.

Równie tragiczny los spotkał nieco wcześniej adwokatkę zabójcy, którą Slíva zastrzelił w pobliżu jej kancelarii, na ul. Jurečka w centrum Ostrawy.

Jak podała dla Czeskiej Telewizji prezydent miasta Hawierzowa, Milada Halíková, między godziną 12... 12.45 rozległy się na zapleczu ... strzały. Na miejscu tragedii znaleziono ciała dwóch mężczyzn.

Według informacji ČTK, motywem zabójstwa 32-letniego wiceprezydenta mógł być spór odnośnie akcji ... w Usługach Technicznych. Sprawa ta miała być rozpatrywana podczas wczorajszego posiedzenia.

22 WRZEŚNIA DZIEŃ BEZ SAMOCHODU

Autobus darmową alternatywą

HAWIERZÓW (wak) – Miasto po raz kolejny organizuje akcje Europejski Dzień Bez Samochodu, która przypada w dniu 22 bm., oraz Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, który rozpoczął się 16 bm. i potrwa do piątku 22 bm. Organizowanym w mieście pod auspicjami Komisji Europejskiej akcjom patronuje prezydent miasta.

– *Głównym celem akcji jest kształtowanie proekologicznych zachowań, popularyzacja idei zrównoważonego transportu oraz zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie ograniczenia korzystania z prywatnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego* – mówi **Milada Halíková.**

Przez cały czas trwania Dnia Bez Samochodu odbywają się liczne atrakcyjne imprezy dla mieszkańców, m.in. konkurs o najoryginalniejszy własnoręcznie wykonany samochód ekologiczny (prace przyjmowane będą 22 bm. w godz. 9-15.30 na rynku Republiki). Dla dzieci i młodzieży przygotowano teleturnieje, programy edukacyjne oraz konkurs plastyczny, którego tematem jest bezpieczeństwo na jezdni. W związku z konkursem, w piątek 22 bm. w godzinach od 8 do 13 zamknięty zostanie dla ruchu kołowego odcinek jezdni przed rynkiem Republiki. Dla najmłodszych i leciwych hawierzowian, a także mam z dziećmi w wózkach przygotowano dwie trasy Biegu Terry'ego Foxa.

Warto dodać, że w Dniu Bez Samochodu przejazdy autobusami komunikacji miejskiej będą bezpłatne.

Cztery dni akcji »X«

OSTRAWA (wak) – Z udziałem ... policjantów odbyła się w dniach ... bm. na drogach województwa ... kontrolna „X". Przeprowadzono kontrolę 23 930 pojazdów oraz 764... Stwierdzono 3151 bardziej lub ... poważnych wykroczeń. Za ... ściągnięto ponad 1,800 mln Kč ... częstszymi wykroczeniami były ... mierna prędkość (714) oraz zły ... techniczny pojazdu (541).

W gronie ukaranych ... także rowerzyści (14) oraz piesi ...

Na cies... cechu ...

Ciekawostki

Wolą bogactwo

Brytyjki znacznie bardziej cenią u potencjalnego partnera wielkość portfela, niż atrakcyjny wygląd. Z najnowszych badań wynika, że dla prawie połowy ankietowanych pań (45 proc.) stan konta bankowego jest ważniejszym czynnikiem, niż wygląd mężczyzny. Z kolei wśród panów, finanse są najważniejsze dla 22 proc. badanych. Około 54 proc. respondentów stara się odkładać co miesiąc pewną sumę pieniędzy – średnio 175 funtów miesięcznie.

Przyzwyczajony do zachwytów

Osobisty sekretarz papieża Benedykta XVI ksiądz Georg Gaenswein przyznał, że początkowo irytowały go komplementy i słowa zachwytu nad jego urodą, pojawiające się we włoskich mediach, ale z czasem się do nich przyzwyczaił. Wywiad, jakiego niemiecki ksiądz udzielił niedawno Radiu Watykańskiemu z okazji swych 50. urodzin, wywołał ogromne zainteresowanie włoskiej prasy, a jego fragmenty przedrukował nawet jeden z popularnych, kolorowych tygodników. Niezwykle szczerą i bezpośrednią rozmowę uznano za jedno z najważniejszych medialnych wydarzeń tego lata. *Włoskie gazety zaczęły pisać o mnie z sympatią i obsypywać mnie komplementami. Na początku uwagi te mnie zaskoczyły i także trochę zirytowały, nie wiedziałem, co robić* – powiedział ksiądz Gaenswein. Dodał następnie: *Udawałem, że nie słyszę tego, a potem już się przyzwyczaiłem.*

Ale kremówka...

Ponad 815 kg ważyła wyprodukowana w Poznaniu Kremówka Papieska. Ciastko o wymiarach 1,5 m na 15 m zostanie wpisane do Księgi Rekordów Guinnessa. Przez całą niedzielę 13 firm cukierniczych z Poznania – a także piekarze z cechów piekarskich z całego kraju – wyrabiało ciasto na Międzynarodowych Targach Spożywczych Polagra Food. Wypiek poświęcono Janowi Pawłowi II. Do przygotowania kremówki zużyto m.in. ponad 500 kg margaryny (do ciasta i kremu), ponad 150 kg mąki i 5 litrów spirytusu. Wszystkie produkty ważyły 919 kg. Papieską kremówkę pokrojono i przekazano osobom obserwującym bicie rekordu. Podczas Międzynarodowych Targów Poznańskich już po raz trzeci bito rekord Guinnessa w dziedzinie wypieków – dotychczas upieczono największą na świecie chałkę i tort.

Partia dla piratów?

Zniesienia praw autorskich i blokowania przepisów, które będą ograniczać wymianę plików domaga się Polska Partia Piratów, którą założył internauta z Trójmiasta – informuje „Newsweek". Po partii skupiającej miłośników piwa nadszedł czas na powstanie partii reprezentującej ... zadowolonych internautów – ... Amelia Panuszko w najnowszym numerze tygodnika. Jak piszą założyciele partii w swoim programie, ... li by chronić prywatne życie obywateli przed szkodliwym wpływem państwa, bronić wolnego dostępu do kultury i przeciwdziałać ... nym monopolom, które uważają za szkodliwe. W istocie chodzi ... ciwstawianie się wszelkim ... som mającym ograniczyć ... wymianę plików w sieci. Nie ... zarejestrować partii przed wyborami samorządowymi, ale są pewni, że wystartują w wyborach parlamentarnych. Partia, która powstała z inicjatywy trójmiejskiego internauty ... żeja Kaczorowskiego istnieje ... w wielu innych europejskich ... – m.in. w Szwecji, Austrii, W... czy we Francji.

T...

C... dy dziś ... z czase... wiek k... każdy ... młodszy ... przygot... na arer... go. Szk... o wszys... co nas ... Stąd wła... no być, ... kształtow... młodzi n... zem i wi... dlatego w... społeczer... Został...

DZIEŃ NATO NA LOTNISKU W MOSZNOWIE

Z polskimi akcentami

OSTRAWA (Jb) – Rekordową liczbę osób zwabił w sobotę na ostrawskie lotnisko w Mosznowie VI Dzień NATO. 55 tys. widzów obejrzało pokaz sił militarnych NATO. Głównym organizatorem przedsięwzięcia było, jak co roku, stowarzyszenie Jagello 2000 wraz z Armią RC, Policją RC i Strażą Pożarną województwa morawsko-śląskiego. Honorowym gościem tegorocznej imprezy był zastępca sekretarza generalnego NATO ds. operacyjnych, Adam Kobieracki.

Problemy ze znalezieniem miejsca na parkingu i przepełnione autokary, tak wyglądała w sobotę przed południem sytuacja w Ostrawie Mosznowie. Głównym magnesem programu były pokazy akrobatyczne legendarnej brytyjskiej formacji Red Arrows Brytyjskich Królewskich Sił Lotniczych. Członkami tej grupy mogą zostać tylko najlepsi z najlepszych, średni wiek pilotów w zespole „Czerwonych Strzał" wynosi 25 lat. Obecność tak znakomitej ekipy akrobatycznej ogromnie podniosła rangę całej imprezy.

- Jestem szczęśliwy, że udało nam się namówić tych chłopców do przyjazdu – powiedział na konferencji prasowej dyrektor imprezy **Zbyněk Pavlačík**. – *W zasadzie to grupa Red Arrows sama zgłosiła chęć przedstawienia się w Mosznowie, widać, że impreza zyskuje coraz większą popularność i coraz większy prestiż.* A było co oglądać. Pokazy akrobatyczne brytyjskich pilotów aż zapierały dech w piersiach. Skomplikowane figury powietrzne w połączeniu z kolorowymi fajerwerkami robiły ogromne wrażenie. Kiedy w pewnym momencie grupa myśliwców nakreśliła na błękitnym i bezchmurnym niebie kształt serca, zachwyt tysięcy widzów sięgnął zenitu.

W Mosznowie zaprezentowały się także Czeskie Siły Powietrzne, widzowie mogli obejrzeć z bliska m.in. samoloty myśliwskie Jas-30 Gripen oraz maszyny bojowe L-159 ALCA. Nie zabrakło też zapowiadanego polskiego akcentu, swoje umiejętności zaprezentowali tu żołnierze z 18. Bielskiego Batalionu Desantowo-Szturmowego. Polscy desantowcy z Bielska-Białej w ostrawskiej imprezie biorą udział od samego początku, kiedy to Dzień NATO odbywał się jeszcze na Czarnej Łące w centrum miasta i miał charakter bardziej kameralny. Oprócz pokazów lotniczych podobały się także pokazy sił lądowych, jak również prezentacja umiejętności jednostek policyjnych oraz straży pożarnej. Antyterroryści z RC i Polski (ci ostatni z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach) pokazali wspólną udaną akcję odbicia zakładników z autokaru, atrakcją sobotniego programu były też pokazy sztuk walk, stosowanych zarówno w policji, jak i w wojsku.

Fot. (I)

Widzowie w Mosznowie podziwiali m.in. pokazy akrobatyczne brytyjskiej grupy Red Arrows.

KULMINACJA OBCHODÓW 200-LECIA CIESZYŃSKIEGO DRUKARSTWA

Powroty do tradycji

CIESZYN (o) – Trzydniowe obchody 200-lecia cieszyńskiego drukarstwa, którego głównym organizatorem było Muzeum Drukarstwa, przy współpracy Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie, zakończyła niedzielna prezentacja prac wykonanych podczas warsztatów typograficznych i graficznych oraz promocja okolicznościowych druków bibliofilskich.

Kulminacją uroczystości było sobotnie symboliczne odtworzenie przyjazdu opawskiego drukarza **Fabiana Beinhauera**, w roli którego wystąpił pra, prawnuk **Miroslav Beinhauer** z Opawy. Powitano go na Moście Przyjaźni. Następnie gość w korowodzie przedstawicieli drukarskiego cechu, ubranych w uroczyste stroje, przeszedł na ulicę Stromą. Tu na jednej z kolumn Książnicy Cieszyńskiej, naprzeciw wejścia do Muzeum Drukarstwa, w miejscu, gdzie znajdowała się pierwsza drukarenka, odsłonięto tablicę pamiątkową z czesko-polskim napisem upamiętniającym jej istnienie. Odsłonięcia dokonali najstarsi przedstawiciele drukarzy – **Karol Wojnar** i **Karol Wantulok**. Miroslav Beinhauer wykonał też symboliczny pierwszy druk na przywiezionym przez siebie sprzęcie.

Barwny korowód przy dźwiękach orkiestry ruszył następnie na cieszyński rynek, gdzie odbyły się tradycyjne Otrzęsiny Drukarskie (nadanie tytułów „Młodego Gutenberga" i przyjęcie do rodziny drukarskiej).

Spotkanie drukarzy zakończył Piknik Drukarski, podczas którego przy kiełbaskach i piwie, po obejrzeniu wystawy prac uczestników konkursu typograficznego, wspominano i dyskutowano o przemianach, jakie nastąpiły w ciągu ostatnich lat zwłaszcza w drukarstwie.

Na Moście Przyjaźni w piątek i niedzielę można było obejrzeć pokazy archaicznego drukarstwa lub też samemu wykonać okolicznościowy druk. Zainteresowani mogli też zwiedzać wystawy w Książnicy Cieszyńskiej „Czarna sztuka" oraz w sali wystaw Muzeum Ziemi Cieszyńskiej „Drukarnia Prochaski, zał. 1806".

Uroczystości współfinansowane były ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu miasta Cieszyna.

Na cieszyńskim rynku odbyły się w sobotę tradycyjne otrzęsiny drukarskie – przyjęcie do cechu drukarzy.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Miroslav Beinhauer pokazuje na pamiątkowej tablicy nazwisko swojego pra... dziadka.

GRZEGORZ GĄSIOR PISZE O STALINOWSKIEJ SŁOWACJI

Proces sprzed pół wieku

Latem br. pojawiła się książka absolwenta i doktoranta Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego, 26-letniego karwiniaka, **Grzegorza Gąsiora**, pt. *Stalinowska Słowacja. Proces „burżuazyjnych nacjonalistów" w 1954 r.* Książka zapewne zaciekawi naszych historyków, nauczycieli i miłośników historii, studentów.

Współczesna sytuacja światowa narzuca nam wiele podobnych problemów, straszydeł przeszłości. Warto zastanowić się nad tymi problemami. Warto cofnąć się wstecz, ponieważ dzisiejsze wydarzenia mają głębokie korzenie w przeszłości i rzutują na przyszłość. Nie można zrozumieć rzeczywistości, nie znając przeszłości.

Gąsior zajmuje się historią Czechosłowacji i Śląska Cieszyńskiego. W roczniku *Studia z dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej* – 40 (2005) ukazał się jego artykuł na temat tzw. platformy Cieślara, czyli epizodu z dziejów Zaolzia w okresie stalinowskim. Natomiast w swojej książce autor sięgnął do przeszłości Słowacji, do wydarzeń po pierwszej wojnie światowej, w czasie drugiej wojny światowej i wreszcie po wojnie. Książka opracowana jest na podstawie szerokiego wachlarza dokumentów, z których czerpał informacje, a które wcześniej były niedostępne do publikacji.

Autor podaje w bibliografii archiwa, prasę, źródła publikowane, wspomnienia ludzi związanych z tymi wydarzeniami i opracowania historyczne, z których korzystał. – *Grzegorz Gąsior poświęcił pracę ważnemu epizodowi z zakresu dziejów Czechosłowacji po drugiej wojnie światowej, jaki miał miejsce w 1954 r.* – oto słowa jednego z recenzentów, prof. **Marka Kamińskiego**. – *Wtedy w Pałacu Sprawiedliwości w Bratysławie odbyła się rozprawa grupy tzw. Słowackich „burżuazyjnych nacjonalistów", a na ławie oskarżonych zasiedli wysocy funkcjonariusze Komunistycznej Partii Słowacji: Gustáv Husák, Ladislav Novomeský, Daniel Okáli, Ivan Honrváth i Ladislav Holdoš. Wszyscy oni zostali skazani na kary długoletniego więzienia (Gustáv Husák otrzymał dożywocie). Autor przedstawia okoliczności procesu oraz wydarzenia, które doprowadziły do powstania problemu „burżuazyjnego nacjonalizmu" w łonie komunistycznego ruchu na Słowacji. Słusznie pokazuje całe to wydarzenie w szerszym kontekście, skazanie bowiem Husáka i towarzyszy było jednym z ostatnich ogniw łańcucha stalinowskich procesów, do jakich doszło na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych w krajach bloku sowieckiego. Ukuty wówczas termin „burżuazyjny nacjonalizm" stał się w języku komunistycznej nowomowy epitetem, posłużenie się którym umożliwiło Stalinowi przeprowadzenie czystek personalnych we władzach państw satelickich i pozbycie się domniemanych wrogów systemu.*

Inny recenzent, prof. **Jerzy Tomaszewski** pisze natomiast: – *Autor ukazał polityczne podłoże procesu, zarówno niektóre kwestie o bardziej ogólnym charakterze, jak i dodatkowe czynniki, specyficzne zwłaszcza dla stosunków w Słowacji. Następnie opisał szczegółowo (początkowo sądziłem, że aż nazbyt szczegółowo) przebieg śledztwa, jego etapy i metody zastosowane w celu wydobycia z oskarżonych takich zeznań, które były potrzebne z punktu widzenia organizatorów procesu, ewentualnie do przygotowania warunków dla przyszłych analogicznych rozpraw z niepożądanymi osobami. Czytałem wprawdzie już dawniej niektóre wspomnienia, zarówno opublikowane przez Husáka, jak i innych podsądnych, lecz z dokumentów wyłonił się obraz jeszcze bardziej ponury, niż opisywali ludzie będący ofiarami takich metod. Po przeczytaniu tej książki dochodzę do wniosku, że tak szczegółowy opis drastycznych sposobów wymuszania zeznań i uczenia oskarżonych tego, co powinni mówić podczas procesu, był potrzebny.*

Domyślać się można, że metody takie stosowano również w innych procesach politycznych, i nie tylko w Czechosłowacji, a więc wyjaśnia to wiele zaskakujących faktów, a zwłaszcza przyczyny absurdalnych samooskarżeń wypowiadanych przez ludzi, którzy w przeszłości potrafili przetrwać inne tortury. **(C.G.)**

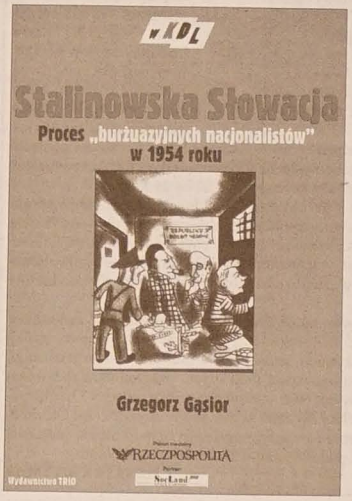

Woldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Czas szkolny uwielokrotniony

Czas szkolny zdecydowanie opanował bieg roku: wakacje, wczasy liczą się w rodzinach, określają plany świąt, wyjazdów, wizyt. Każdy dziś, młody czy leciwy, trzyma rękę na pulsie zgodnie z czasem szkolnym. Czy człowiek kulturalny, czy polityk, każdy myśli kategoriami młodszych pokoleń, które przygotowują swoje wejście na arenę dnia powszedniego. Szkoła bowiem decyduje o wszystkim, co nas czeka i co nas określi w przyszłości. Stąd właśnie wywodzą się często oczekiwania, jak powinno być, aby było lepiej i sprawniej, aby szkoła właściwie kształtowała następne generacje. Nie dziwota, że na ogół młodzi nie zgadzają się ze swym przewidywanym obrazem i widzą go po swojemu, widzą go inaczej. Zdarzają się dlatego wewnętrzne tarcia w rodzinach, organizacjach, w społeczeństwie w ogóle.

Zostałem dlatego ostatnio mile zaskoczony faktem, że w tym roku wakacje nie budziły nostalgii czy ubolewań, że należy wracać „do budy". Młodzi zrozumieli, że sentymenty nic tu nie warte i po prostu zatęsknili do siebie. Zostali realistami. To zaś nie tylko odkrycie, ale istotna propozycja. Należy z niej, oczywiście, korzystać. Zdecydować się nareszcie na rząd i na realizm społeczny. Na to, aby ludzie zaczęli się liczyć.

Wobec tego, sądzę, niejednemu decydentowi wypadnie zatem „wrócić" do „szkoły"? Niech wtedy nie zapomina, że demokracja to także humanitaryzm.

Cóż, zaroił się rynek, gwarno zrobiło się w pociągach i autobusach, ruszył nowy rok szkolny. Wnuk mój jeden i drugi zasiedli w ławach szkolnych. Życzę im dobrej nauki, znakomitych kumpli i nauczycieli. Niech ich wspólny czas szkolny liczy się w dwójnasób: niech jest jak najowocniejszy. I niech w ten sposób zostanie uwielokrotniony!

grosz do grosza

Rachunek dla dziecka

Banki oferują dziś szeroką gamę usług przygotowanych specjalnie dla najmłodszych klientów. Wpływy z takich świadczeń stanowią zaledwie ułamek ich dochodów. Dlaczego więc banki tak energicznie zabiegają o tę właśnie grupę klientów? Odpowiedź jest prosta. Chodzi o bardzo ważną inwestycję, która bankom zwróci się w przyszłości. I co ważne – zwróci się z nawiązką. Banki zdają sobie sprawę z tego, jak wiele znaczy siła przyzwyczajenia. Kuszą zatem najmłodszych klientów (a właściwie ich rodziców i opiekunów) ofertą przykrojoną specjalnie dla nich i liczą na to, że w przyszłości ich młodzi klienci, już jako ludzie dorośli, pozostaną im wierni. Nadzieje te nie są bezpodstawne, klienci bowiem raczej niechętnie przenoszą rachunki do innych banków, nawet jeśli ich oferta jest bardziej atrakcyjna. Górę bierze na ogół przywiązanie do sprawdzonej marki, a jeszcze częściej wygoda i niechęć do zmiany.

Im szybciej, tym lepiej?

Pomimo to, że banki dwoją się i troją, aby przyciągnąć do siebie młodych (a nawet małych) klientów, rachunki i karty płatnicze dla dzieci mają stale wielu przeciwników, choć coraz więcej ludzi uważa, że im szybciej dziecko zacznie się oswajać z wartością pieniądza, tym lepiej. Czy jednak na przykład ośmiolatkowi potrzebne jest w tym celu własne konto w banku i karta płatnicza? Może wystarczająca okaże się porcelanowa skarbonka i skrupulatne rozliczanie się z otrzymywanego od rodziców kieszonkowego? Tak czy owak dla tych, którzy nie mają nic przeciwko temu, aby już kilkuletnie lub kilkunastoletnie dzieci wprowadzać w złożony świat finansów, banki przygotowują bogatą i kuszącą ofertę.

Czeska Kasa Oszczędności (Česká spořitelna) oferuje rachunki dla dzieci w wieku od lat 10 do 15. Dziecko otrzyma do swojego rachunku kartę płatniczą Junior Xtra, za pomocą której może dwa razy w miesiącu podejmować pieniądze z bankomatu Czeskiej Kasy Oszczędności nieodpłatnie. Limit wypłat wynosi co najmniej 200 koron, a najwyżej 600 koron tygodniowo. Z innych bankomatów pieniędzy podejmować nie można.

ČSOB – w tym banku też można założyć dziecku rachunek. Wiek – od urodzenia do lat 15. Kiedy mały klient skończy 8 lat, może samodzielnie podejmować kieszonkowe bezpośrednio z bankomatów za pomocą karty. Darmowe są kwartalne wyciągi, wpłaty, karta płatnicza i cztery wypłaty w miesiącu kartą z bankomatu ČSOB. Posiadanie konta dla dzieci upoważnia do ubezpieczenia dziecka od wypadku. Roczna cena takiego ubezpieczenia wynosi 180 koron.

Bank Komercyjny był pierwszym bankiem, który wprowadził do swojej oferty konta dla dzieci. W tym banku można założyć konto dla dziecka od chwili jego urodzenia. Górna granica wieku to lat 15. Właścicielem rachunku jest wprawdzie dziecko, ale dysponuje rachunkiem jego opiekun prawny. Kiedy dziecko osiągnie 15 lat, można ulokowane na nim pieniądze przelać na rachunek studencki Gaudeamus. Bank kusi odsetkami w wysokości 2,2 proc. Na koncie nie może być więcej niż 20 tys. koron, w przeciwnym wypadku odsetki są zerowe. Bank stara się w ten sposób zapobiec sytuacjom, w których rodzice wykorzystywaliby konto dziecięce do pomnażania swoich oszczędności. Pieniędzy nie można z rachunku przelewać na inne konta. Wypłata przy okienku w banku jest darmowa. Kwartalne wyciągi też są darmowe, wyciągi miesięczne kosztują 15 koron. Po założeniu rachunku klient otrzyma upominek – pluszaka biedronkę.

Pocztowa Kasa Oszczędności (Poštovní spořitelna) oferuje rachunek Mini przeznaczony dla klientów w wieku od 10 do 15 lat. Potem można pieniądze przelać na konto Junior. Do rachunku może być wydana karta Maxkarta, z której można korzystać w celu dokonywania standardowych płatności. Dziecko – klient tej kasy staje się członkiem dziecięcego klubu Čtyřlístek. . Członkowie klubu korzystają z różnych zniżek i ulg – wymieńmy darmowy wstęp do muzeów, galerii, teatrów, zamków, a także zniżki w niektórych sklepach.

Fot. MAREK SANTARIUS

Volksbank ma konto Rybička, które jest przeznaczone dla dzieci do lat 15. Właściciel rachunku może też otrzymać międzynarodową kartę płatniczą VISA Electron albo Maestro. Karta posiada stosowne zabezpieczenia, można ją wystawić dziecku, które skończyło 10 lat. Kiedy dziecko osiągnie 15 lat, może zmienić rachunek dziecięcy na studenckie FREE konto. Za podjęcie gotówki w kasie banku trzeba zapłacić 40 koron, tańsze jest korzystanie z bankomatu – podjęcie pieniędzy kosztuje od 2,50 do 25 koron.

Banki, chcąc przyciągnąć i przywiązać do siebie młodych klientów, oferują korzystne oprocentowanie rachunków i ich nieodpłatną obsługę. Prawie wszystkie banki mają jednak swoje istotne „ale". Warto zapoznać się dokładnie z konkretnymi ofertami, warunkami, wymaganiami i spokojnie rozważyć wszelkie „za" i „przeciw", zanim zdecydujemy się na któryś z produktów finansowych.

A jakie operacje finansowe może nasze dziecko wykonywać samodzielnie, bez udziału rodziców? W Czeskiej Kasie Oszczędności – wpłaty, podejmowanie pieniędzy z bankomatu, jednorazowe polecenia, stałe polecenia, SIPO. W ČSOB – wpłaty do wysokości 1500 koron, elektroniczne sprawdzanie rachunku, w wieku powyżej lat 8 – podejmowanie pieniędzy z bankomatu. Bank Komercyjny – wpłaty do 1000 koron, w Pocztowej Kasie Oszczędności – wpłaty, podejmowanie pieniędzy na poczcie i z bankomatu, płatności kartą, Volksbank – wpłaty, podejmowanie pieniędzy z bankomatu.

HENRYKA BITTMAR

Stanie się tradycją

Dokończenie ze str. 1

Z kolei ChNP zaprezentował wiązankę pieśni śląskich, patriotycznych i żołnierskich, a na zakończenie koktajl muzyczny w opracowaniu **Jerzego Kołaczkowskiego.**

Po przerwie przyszła kolej na zespół „Familijo" z zaprzyjaźnionej z rychwałdzkim MK, gminy Skrzyszów. przygotowanymi przez panie z rychwałdzkiego oraz orłowskich Kół PZKO. Nie zabrakło też loterii fantowej, koła szczęścia oraz tzw. mamlasa.

Tegorocznej imprezie towarzyszyła godna uwagi wystawa **Marii Talikowej** (obrazy) oraz **Franciszka Szymonika** (obrazy i rzeźby).

Zdjęcia: WANDA KULA

Zespół „Familijo" rozpoczął swój występ piosenkami ludowymi i śląskimi.

Zespół, który powstał w roku 1993, ma bardzo bogaty repertuar pieśni ludowych, regionalnych, okolicznościowych, a także wiele widowisk obrzędowych. Od samego początku kierowniczką zespołu i jego siłą twórczą jest **Urszula Santarius.** W Orłowej przedstawił pieśni ludowe i śląskie oraz... widowisko kabaretowe. I właśnie ten rodzaj rozrywki przypadł najbardziej do gustu rozbawionej już co nieco publiczności. Na scenie Opery Leśnej w Orłowej, jak podkreślał konferansjer, w takt muzyki (z playbacku) przedstawiły się m.in. takie gwiazdy światowej muzyki, jak na przykład Mireille Mathieu, Demis Rossos, ABBA czy Helena Vondráčková. Jeżeli do tego dodamy, iż w takt rytmów afrykańskich czy na melodię „Pszczółka Maja" tańczyły panie nie pierwszej młodości i puszyste, ubrane w egzotyczne lub przezroczyste stroje, wiadomo, że widownia pękała ze śmiechu. O ile więc sprawdzi się powiedzenie, iż śmiech przedłuża życie, to na pewno wszyscy uczestnicy sobotniej imprezy będą żyli o kilka lat dłużej.

Po programie artystycznym gospodarze imprezy zapraszali do stoisk. Delektowano się kołaczami, ciastkami, mięsem z rożna, jelitami z kapustą, strykami i śląskimi „bachorami"

Franciszek Szymonik wystawiał w sobotę obrazy i rzeźby.

Henrykę Żabińską, przewodniczącą Sekcji Zespołów Kobiet przy ZG PZKO zapytałam, czy aby impreza ta nie jest konkurencją dla organizowanych od lat „babskich festynów". – *Nie ma żadnej konkurencji, chociażby dlatego, że „Chłopski Festyn" organizowany jest przez kilka Kół,*

Urszula Santarius, kierowniczka zespo[…] w roli Demisa Rossosa.

a „Babski..." przez kilkadziesiąt […] Należy się jednak cieszyć z tego, […] grupa ludzi podjęła się tak trudne[…] zadania, jakim jest dzisiaj niewąt[…] wie zorganizowanie takiego przedsię[…] wzięcia.

Władysław Orszulik, przewod[…] czący MK PZKO obwodu orłowskie[…] go, nie szczędził słów uznania p[…] adresem wszystkich, którzy przyc[…] nili się do zorganizowania tak uda[…] imprezy. – *Mam nadzieję, że „Chło[…] ski Festyn" wpisany zostanie d[…] lendarza systematycznych im[…] organizowanych co dwa lata p[…] MK PZKO w Orłowej, Rychwałd[…] Dąbrowie. Następnym razem […] jednak odbyć się w innym kole.*

WANDA K[…]

TŘINECKÉ 14. FILMOVÉ LÉTO 2006

PROGRAM

Organizátor: KLUB KULTURY, o. p. s. 1. máje 493 | 739 61 Třinec
tel: +420 558 330 105 | fax: +420 558 330 105
mobil: +420 602 709 997
e-mail: info@tfl.cz
www.tfl.cz

Čtvrtek 21. 9. 06	Kino KOSMOS Třinec
9:00	Štěstí, Bohdan Sláma
11:00	Byli jsme to my?, Antonín Máša
14:00	Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí, Pavel Göbl, Roman Švejda
16:00	Oda do radości, Anna Kazejak-Dawid, Jan Komasa, Maciej Migas
18:00	Slavnostní zahájení – Ticho, Zuzana Liová
20:00	Czeka na nas świat, Robert Krzempek
22:00	Chačipe, Miroslav Janek

Pátek 22. 9. 06	Kino KOSMOS Třinec	Kino K/n.O Bystřice	Kino SVOBODA Těrlicko
9:00	Mistrz, Piotr Trzaskalski	Tryzna - Pavilón šelem, Dušan Trančík	Fimfárum 2, Jan Balej, Vlasta Pospíšilová, Aurel Klimet, Břetislav Pojar
11:00	Z punktu widzenia nocnego portiera, Krótki film o zabijaniu, Krzysztof Kieślowski	Ohlédnutí, Antonín Máša	
14:00	Teraz ja, Anna Jadowska		
16:00	Indián a sestřička, Dan Wlodarczyk		
18:00	Účastníci zájezdu, Jiří Vejdělek	Krótki film o zabijaniu, Krzysztof Kieślowski	Barbórka, Maciej Pieprzyca
20:00	Francuski numer, Robert Wichrowski	Teraz ja, Anna Jadowska	Iné svety, Marko Škop
22:00	Barbórka, Maciej Pieprzyca		

Sobota 23. 9. 06	Kino KOSMOS Třinec	Kino K/n.O Bystřice
9:00	Fotografovanie obyvateľov domu + Iná láska, Dušan Trančík	International Visegrad Fund www.visegradfund.org
11:00	Marta, Marta Nováková	
14:00	Historia kina w Popielawach, Jan Jakub Kolski	
16:00	Tylko mnie kochaj, Ryszard Zatorski	Podwójne życie Weroniki, Krzysztof Kieślowski
18:00	Iné svety, Marko Škop	Oda do radości, Anna Kazejak-Dawid, Jan Komasa, Maciej Migas
20:00	Koncert skupiny BUSSTEN, Vyhlášení Ceny Soutěže debutů + Ceny Publika; Wróżby kumaka, Robert Gliński	
22:00	Zdroj, Martin Mareček (DVD)	

Neděle 24. 9. 06	Kino KOSMOS Třinec	Kino K/n.O Bystřice
9:00	Hezké chvilky bez záruky, Věra Chytilová	
11:00	Kráska v nesnázích, Jan Hřebejk, Petr Jarchovský	
14:00	Fimfárum 2, Jan Balej, Vlasta Pospíšilová, Aurel Klimet, Břetislav Pojar	
16:00	Spokój, Krzysztof Kieślowski (DVD)	17:00 Trzy kolory: Czerwony, Krzysztof Kieślowski
18:00	Distrikt!, Áron Gauder	19:00 Tylko mnie kochaj, Ryszard Zatorski
20:00	Przypadek, Krzysztof Kieślowski	

Legenda:
S SOUTĚŽ DEBUTŮ
R RETROSPEKTIVA
H HITY SEZÓNY
D DOKUMENT
Z ZVLÁŠTNÍ UVEDENÍ

> Kiedyś byliśmy
> pomostem, teraz
> jesteśmy
> pod mostem.
>
> **Zygmunt Stopa**

Nr 246
Jemioła
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ◆ Numer zamknięto 15. 9. 2006

OPINIE

MARIUSZ TRELIŃSKI: Kompleks prowincji

Od lat powielamy pogląd, że tylko na Zachodzie istnieje wzór sztuki, który można podejrzeć i wziąć jakiś przeżuty kąsek dla siebie. W tym odzywa się ten nasz gen niższości, kompleks prowincji. To jest w nas głęboko wpisane, mamy to w duszy, w pieśniach...

(Reżyser, b. dyrektor artystyczny Opery Narodowej w Warszawie, w rozmowie na łamach „Polityki".)

KRÓTKO

• Po tym jak w 1995 r. **Krystyna Janda** nakręciła *Pestkę*, wybitni polscy aktorzy coraz częściej zaczęli stawać za kamerą. **Marek Kondrat** zrealizował *Prawo ojca* (1999), **Bogusław Linda**: *Seszele* (1990) i *Sezon na leszcza* (2000), a teraz kończy zdjęcia do *Jasnych błękitnych okien*, **Olaf Lubaszenko**: *Sztos* (1997), *Chłopaki nie płaczą* (2000), *Poranek kojota* (2001), *E=mc kwadrat* (2002), **Andrzej Seweryn**: *Kto nigdy nie żył* (2006), **Jerzy Stuhr**: *Spis cudzołożnic* (1994), *Historie miłosne* (1997), *Tydzień z życia mężczyzny* (1999), *Duże zwierzę* (2000) i *Pogoda na jutro* (2003).

• Wydawnictwo Gaudium z Lublina zapowiedziało wydanie jeszcze w tym roku książki *Jan Paweł II artystom. Artyści Janowi Pawłowi II*, zawierającej wypowiedzi ponad stu najwybitniejszych postaci ze świata kultury i sztuki.

• Amerykańskie wydanie powieści *Tryby* **Magdaleny Tulli** w tłumaczeniu **Billa Johnstona** zostało nominowane do IMPAC Dublin Literary Award 2007. Ostateczny werdykt zostanie ogłoszony w czerwcu przyszłego roku.

• Zmarł **Juliusz Wiktor Gomulicki**, bibliofil i edytor, odkrywca spuścizny **Cypriana Kamila Norwida**.

Ziemia olbrzymów i karłów

Temat Zaolzia, zaścianka, prowincji, skansenu, przywoływany jest w *Ziemi albo-albo* aż do znudzenia, bowiem ziemia ta tak obrosła schematami, niedopowiedzeniami, tyle przypięto jej metek, że coraz trudniej dotrzeć do jej istoty, odnaleźć jej dzisiejszą twarz. Zaolzie – ziemia wyborów, kompromisów i wyrzeczeń, mitologizowana i strywializowana, „jak uśmiech młodej dziewczyny" i jak ponury żart diabła. Piękna i zdewastowana, wymodlona i przeklinana, ziemia olbrzymów i karłów, niebo i piekło. Ziemia albo – albo.

Renata Putzlacher
(Ze wstępu do tomu *Ziemia albo-albo*)

◄ **Tadeusz Wratny: Ilustracja do wierszy R. Putzlacher z tomu „Ziemia albo-albo".**

W KWESTII »KONDYCJI NARODOWEJ« POLAKÓW NA ZAOLZIU NA PROGU XXI WIEKU

Od grupy etnicznej do grupy etnicznej?

(Referat wygłoszony w ramach Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego)

Problem mniejszości polskiej w Czechosłowacji pojawił się po zakończeniu I wojny światowej, w związku z odrodzeniem się państwowości polskiej i czeskiej, i związany jest bezpośrednio ze sporem o przynależność Śląska Cieszyńskiego. Po dramatycznym okresie lat 1918-20 doszło ostatecznie latem 1920 r. do podziału Śląska Cieszyńskiego między Polskę i Czechosłowację, tak że po stronie czechosłowackiej zostało 311 183 mieszkańców, w tym ok. 120-150 tys. Polaków.

Podział Śląska Cieszyńskiego wzbudził szczególnie wśród polskich elit na Zaolziu wielkie rozczarowanie. Ich praca wokół odbudowy narodowego państwa polskiego i uświadamiania ludu polskiego zakończyła się niepomyślnie. Państwo polskie powstało, ale swymi granicami nie objęło zaolziańskich Polaków. Praca nad uświadomieniem narodowym ludu etnicznie polskiego była skuteczna tylko częściowo. Znaczna część ludu stała się co prawda uświadomionymi Polakami, ale nie została objęta granicami narodowego państwa polskiego. Polska sprawa narodowa po lewej stronie Olzy w tej rundzie dziejowej została przegrana. Jednak pragnienie wznowienia walki i przyłączenie do państwa polskiego, przez cały okres międzywojenny, pomimo deklarowanych wobec Czechów postaw, nie wygasło.

Tadeusz Wratny: Ilustracja do wierszy R. Putzlacher z tomu „Ziemia albo-albo".

Fundamentem państwa narodowego jest idea, iż jednostki polityczne powinny pokrywać się z jednostkami narodowymi. Cieszyniacy rozpoczęli swoją drogę od wspólnoty etnicznej do ukształtowania się wspólnoty narodowej w pierwszej połowie XIX wieku. W pierwszej swej fazie poczucie wspólnoty etnicznej nie miało konsekwencji politycznych. W pełni rozwiniętą polską ideologię narodową wnieśli w życie społeczności Śląska Cieszyńskiego w połowie XIX wieku Paweł Stalmach i Andrzej Kotula. Ważną okolicznością w procesie budzenia się cieszyńskiej świadomości narodowej stanowiła niejednolitość wyznaniowa. U narodzin ruchu narodowego stali w większości ewangelicy. Po wytworzeniu się alternatywy w postaci Związku Śląskich Katolików mógł polski program narodowy stać się atrakcyjny dla wszystkich warstw społecznych i zyskać szerokie poparcie. Wspólne dążenie ewangelików i katolików stanowiło niemały wkład w odzyskanie przez Polskę niepodległości. Z tego też powodu podział Śląska Cieszyńskiego i zabranie przeszło stutysięcznej rzeszy ludności polskiej pod władzę czeską odczuły elity polskie i znaczna część prostego ludu jako akt bolesny i krzywdzący.

W większości wypadków Polacy żyjący na Zaolziu mimo oderwania od swej Macierzy zachowywali i zachowują nadal specyficzny stan tożsamości, który można nazwać *polskością*. Chociaż określenie to można odnieść do stanu świadomości Polaków zaolziańskich w każdym okresie przedziału czasowego lat 1920-2005 – międzywojennym, komunistycznym czy po r. 1989 – zawartość jakościowa tego słowa w każdym z tych okresów znacznie się zmieniała. W chwili obecnej żyją na Zaolziu osoby otwarcie przyznające się do *polskości*, w których wyobrażeniu takie pojęcia jak ojczyzna, naród, honor, cnota, walka o polskość mają jakościowo inną wartość, niż jaką przedstawiały dla generacji międzywojennej czy generacji czasów komunistycznych.

Od 1920 r. mniejszość polska na Zaolziu przechodzi jak gdyby taką samą drogę ideową, którą kroczyła do r. 1920, jednakże w odwrotnym kierunku: ze wspólnoty narodowej, którą w 1920 r. bezsprzecznie była, przekształca się powoli we wspólnotę etniczną – w lud polskiego pochodzenia. Polacy na Zaolziu przez lata odłączenia od Macierzy utracili większość obiektywnych atrybutów, które przysługują narodowi – wspólnocie narodowej. Obecnie pozostał im tylko jeden obiektywny atrybut, którym jest język. I to nie literacki język polski, ale gwara śląskopolska, którą się posługują na co dzień. Subiektywnie też nie czują się Polakami w prawdziwym tego słowa znaczeniu. Polska dla młodzieży zaolziańskiej jest, jak ujął to w jednym ze swoich felietonów miejscowy dziennikarz i poeta **Jacek Sikora**, *najbliższym państwem obcym*. Dlaczego tak się dzieje i skąd się to bierze?

W latach międzywojennych Polacy na Zaolziu niewątpliwie byli częścią narodu polskiego. Subiektywnie poczuwali się do polskości, jak również wykazywali obiektywne atrybuty przynależności do narodu polskiego. Żyli w świecie kultury polskiej; w zasadzie tylko kontynuowali rozpoczętą w czasach Austro-Węgier działalność kulturalną, tyle że teraz działali po czeskiej stronie. Ich znajomość literackiego języka polskiego była na tyle dobra, że mogli posługiwać się tym językiem biegle w urzędach i w miejscach publicznych. Ich ojczyzną duchową była Polska.

Jedną z nici więziotwórczych była wiara – w przypadku katolików tożsama z wiarą większości narodu polskiego. Podobnie Kościół ewangelicki, dzięki zbiegowi różnych okoliczności, wyprofilował się na instytucję narodowo polską. Po podziale Śląska Cieszyńskiego ów Kościół ewangelicki augsburskiego wyznania (a.w.) opuścili narodowo świadomi Czesi, którzy założyli sobie własny kościół o nazwie Ewangelicki Kościół Czeskobraterski. Z kolei Niemcy wraz ze Ślązakowcami opuścili Kościół augsburski, zakładając trzeci kościół ewangelicki pod nazwą Niemiecki Kościół Ewangelicki. Po tych podziałach „Augsburski Kościół Ewangelicki na wschodnim Śląsku w Czechosłowacji" (tak brzmiała jego oficjalna nazwa) stał się instytucją, która przybrała charakter narodowo polski. Ewangelicyzm zaczął wyraźnie wyznaczać granice kulturowe polskiej grupy narodowej na Zaolziu, integrując swych członków wokół swoich wartości, w tym przypadku wokół Konfesji augsburskiej, różniącej się od konfesji wyznawanej przez ewangelików w Czechach. Ci bowiem za fundament wiary swego Kościoła obrali Konfesję braterską z 1535 r. oraz Konfesję czeską z 1575 r., co na Śląsku traktowane było jako zdrada interesów ewangelickich na rzecz czeskich interesów narodowych. Dla Czechów był Kościół augsburski instytucją, do której nie mieli wstępu. Dzięki specyficznemu systemowi wyborczemu, tzw. „ławkowemu", nie było możliwe nawet przy silnym wsparciu władz politycznych i czeskich organizacji społecznych przeforsowanie do władz Kościoła, nawet na najniższym szczeblu, obcej osoby. *(Cdn.)*

JÓZEF SZYMECZEK

RENATA PUTZLACHER

Ziemia jałowa

Nie chcę, nie mogę umrzeć i konać
Tutaj za Olzą! Chcę wstać
– czy wstanę?!
(P. Kubisz, Przednówek)

Wyjaławia mnie ta ziemia
bezpłodna
w której trzewiach nie ma już
czarnego złota
Sączy ponuro kadzidlane dymy
wzrok mi stępia
nogi uprzyziemnia
I jej ludzie
z życiorysami na bakier
z poglądami na wylot
z nazwiskami na pohybel
Tłamsi mnie ta ojcowizna
z przeszłością rozwiezioną
na taczkach
Na dziś utopiona w piwie
z pianką
na ustach
Na jutro
nie warto może czekać
Deformuje mi życiorys
ta Gomora dla ubogich
targowisko próżności
gdzie z pustego
się nie napijesz
A jednak ustawiam
zgrabiałe palce
na klawiaturze szarości
Próbuję łamać
ortodoksyjne szlabany
rozplenione w sercach
A jednak upycham korzenie
pod niepewną powierzchnią
I stoję
prawnuczka Lota
z podniesioną głową

(z tomu Ziemia albo-albo)

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie". Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szóstym dniu od daty ukazania się „Jemioły". Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać krążek CD *Litania spalonych słów* z poezją **Wilhelma Przeczka** wartości 80 Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu powieści poetyckiej (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

? ? ?

Soplicowo leżało tuż
przy wielkiej drodze,
Którą od strony Niemna ciągnęli
dwaj wodze:
Nasz Książę Józef
i król westfalski Hieronim.
Już zajęli część Litwy od Grodna
po Słonim,
Gdy król rozkazał wojsku dać trzy dni
wytchnienia.
Ale polscy żołnierze mimo utrudzenia
Skarżyli się, że król im marszu
nie dozwala,
Tak radzi by co prędzej
doścignąć Moskala.

Autorem publikowanego w ub. tygodniu fragmentu wiersza był **Julian Tuwim** (*Okulary*. W: *Wiersze wybrane*, Wrocław 1973, s. 258-259). Zwyciężczynią została **Krastyna Walek** z Trzyńca Leszczej Dolnej. Nagroda czeka do odebrania w redakcji.

Reżyser

Elżbieto Mario i ty sprzedana Janinko co jest zaklęte w białych płatkach miłości?

I tak sobie myślę lepsza dajna dziewczyna z sercem i całuję jej ręce niż królowa pod kuratelą kurewników łańcuch nie życzliwości a złośliwości – wychodzę z Frankiem potomkiem Balonów z gospody Węcla Pawlasa ciągnąc za sobą smugę jasnych i przygaszonych wspomnień później ten inny od innych utrwalaczy na taśmie filmowej zapomnianych chwil czasu Franek tak do mnie pisał... – I tak jest zawsze – szukam tych jego listów po całym mieszkaniu i znaleźć nie mogę ale one przecież gdzieś tu muszą być wreszcie same się wyłaniają z otchłani stert moich notatek wycinków z gazet i mozaiki przeróżnych ksiąg albowiem wszystko przerasta mi przez głowę wznosząc się ponad moimi pojęciami „Błędowice – pisze Franek – musimy częściej tam być. Woda Łucyny toczy się przede mną i na tych negatywach, zakole rzeki – przodkowie w korzeniach wrośli w dęby i szumią. Może pewnego razu spadną na nasze groby żołędzie zgubione z chłopięcych kieszeni i wyrosną na nas dęby, może to będą już ostatni chłopcy, ostatnie kieszenie i niesztuczne dęby. Przysyłam Ci zdjęcia Błędowic jak ja je widziałem – często będę do nich wracał..."

Pod listem Franka leżał mały zeszycik z notatkami – pamiętam – pisałem – chociaż nie powinienem te zatory na drogach z hiszpańskich kozłów i to ciepłe słońce kozły ofiarne stawiane przez żołnierzy pełnych otuchy i wiary w swoją prawdę i sprawiedliwe zwycięstwo chociaż byli zmuszeni odchodzić powoli i przychodziły następne armie więc przed tymi żelaznymi krzyżakami kierowca zatrzymał samochód marki Tatra dalej poszliśmy na piechotę obok czesko-cieszyńskiego szpitala aż do Olzy te wyprowadzki i wprowadzki i to co się działo w trzydziestym ósmym i dziewiątym nie miało – wiemy o tym – sensu zwłaszcza d l a n a s l u d z i p r o s t y c h którzy zawsze za wszystko co wymyślili ci na górze musieliśmy płacić własną skórą – niedorzeczność przed wybuchem wulkanu dziecięca zabawa poprzedzająca straszliwy kataklizm właśnie to była woda na młyn hitlerowców: rozdziel i panuj albowiem zawsze tak jest – i kiedy z mamą i siostrą przechodziliśmy przez most rozgoryczeni celnicy i żołnierze pokazywali nam dziurę w moście od wybuchu granatu – to zrobili mówili wasi bracia – ale moimi braćmi byli zawsze ci i tamci – niedawno wywołano antyżydowskie hece później antyczeskie nie zabrakło antypolskich wreszcie antyżydowsko-polsko-czeskie i bojówkarze wszystkich maści – a nad Olzą na obu jej brzegach kwitły kwiaty szumiały wierzby płynęła krew polskich czeskich a nawet niemieckich komunistów – kochałem tę ziemię w dziecinnej wierze sprawiedliwości i radości ponad wszystko na świecie i nadal kocham...

WIESŁAW ADAM BERGER

(Fragment opowiadania nadesłanego na konkurs Grupy Literackiej '63 w Trzyńcu w 1983 r.)

Telewizja

WTOREK 19 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.45 Tak jak w Unii **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości - skrót **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 19 września **9.00** Cedric - Wspaniały pomysł (s.) **9.10** Sąsiedzi - Malowanie (s.) **9.25** Domisie - Domisiowa złota rybka (s.) **9.50** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **9.55** Teletubisie (s. anim.) **10.25** Nieustraszony - Wyścigi (s.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Bulionerzy - Henry (s.) **13.30** Nowoczesna chirurgia - Znowu chodzić (film austral.) **14.25** W imię sprawiedliwości **14.50** Był taki dzień 19 września **15.00** Wiadomości **15.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Laboratorium XXI wieku - Nauka dla przyszłości **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Nie zapomnisz mnie (film USA) **21.55** A dobro Polski? **22.40** Drukarze - O siewcach wirusa wolności (film USA) **23.10** Program publicystyczny **23.20** Był taki dzień 19 września **23.35** Budząc zmarłych - Ślepy żebrak (s.) **1.20** S-21: Mordercza machina Czerwonych Khmerów (film franc.) **2.15** Był taki dzień 19 września.

■ TVP 2

6.15 Ocean Avenue (s.) **7.00** 10 minut tylko dla siebie **7.25** Prawdziwe przygody profesora Thompsona - Transylwania (s.) **7.55** Na dobre i na złe - Osierocona miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Lokatorzy - Stary przyjaciel (s.) **11.30** Gliniarz i prokurator - Zbliż się (s.) **12.35** Żyć z przeszczepem (film dok.) **13.10** Dzieciaki przed kamerą **13.35** Allo, Allo (s.) **14.10** Mój pierwszy raz **15.05** Statek miłości (s.) **16.20** M jak miłość (s.) **17.10** Kulisy serialu „M jak miłość" **17.15** Dolina Kreatywna **17.45** Kronika Miss World **19.00** Oto jest pytanie (pr. rozryw.) **19.35** Przygody Tarzana (s.) **20.05** M jak miłość (s.) **21.05** Kopciuszek (s.) **21.35** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.50** Biznes **23.20** Fargo (film USA) **1.00** Głupota (film kanad.) **1.45** Powtórka z życia – Konstytucje.

NIE ZAPOMNISZ MNIE
Film USA 2004, 95 minut
TVP 1, wtorek 19. 9., godz. 20.20
Reżyseria: Armand Mastroianni
Występują: Brooke Shields, Lou Diamond Phillips, Scott Glenn, Marilu Henner, Jon Polito, Alla Korot.

W Sacramento wielkie zamieszanie. Korzystając z pomocy udzielonej przez Nancy Gordon prokurator Alan Page postawił przed sądem wpływowego inwestora Martina Dariusa. Oskarżonemu zarzuca się potrójne morderstwo na trzech mieszkankach miasta. Ich zmasakrowane zwłoki znaleziono na terenie budowy należącym do Dariusa. Są też inne poszlaki wskazujące na jego związek ze śmiercią kobiet. Morderca był prawdopodobnie znajomym zabitych, nie znaleziono bowiem żadnych śladów włamania. Darius wszystkie znał, z jedną z nich, żoną swego współpracownika, Vicky, miał romans. Ale biznesmenowi grożą jeszcze cięższe zarzuty. Alan zamierza powiązać trzy zabójstwa z morderstwami na Wschodnim Wybrzeżu sprzed 10 lat. Podobnie jak wówczas na miejscu tragedii zabójca pozostawił czarną różę i kartkę z zagadkowymi słowami „nie zapomnisz mnie". Prokurator odkrył, że przed dekadą Darius nosił inne nazwisko i że ostatniej ze zbrodni dokonano w jego domu, w Hunter`s Point. Mężczyzny broni młoda i zdolna adwokat Betsy Tannenbaum. Prawniczka odniosła do tej pory kilka spektakularnych zwycięstw sądowych, które zapewniły jej reputację obrończyni kobiet. Teraz jednak czeka ją o wiele trudniejsze zadanie. Musi bronić potencjalnego mordercy kobiet. Kiedy Betsy dowiaduje się o zbrodniach w Hunter`s Point i romansie Dariusa z Vicky, traci zaufanie do swego klienta. Wynajmuje prywatnego detektywa i zaczyna własne śledztwo...

■ TV KATOWICE

6.20 Echa dnia **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Tropiciele **8.00** Chłop i baba (s.) **8.48** Gość dnia **9.00** Ekstremalne poszukiwania - Kwasowe jaskinie (film USA) **9.55** To jest temat - Razem w świecie **11.15** Gość dnia **11.45** Przegląd gospodarczy **12.10** Prosto z lasu **13.00** Śpiewajmy poezję **13.49** Powroty - Darłowo **14.15** To jest temat - Kulturystka **14.45** Regiony kultury **15.00** Ekstremalne poszukiwania - Kwasowe jaskinie (film USA) **15.55** To jest temat - Fabryka **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Raport budowlany **17.05** Schlesien Journal **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.40** Nasz reportaż **19.00** Okiem mistrza **19.15** Na Trójce **19.35** W dobrym stylu **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.15** Na wolności - Tygrysy oczami Boba Hoskinsa (film ang.) **0.10** Złodzieje samochodów (film ang.) **0.55** Chleb i róże, historia Sonji Davies (s.) **1.40** Historia Hollywood: Lata trzydzieste (film USA).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **6.50** Adam i Ewa (s.) **7.25** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **8.25** Gra w ciemno **9.30** Halo! Kasa! **10.35** Joan z Arkadii (film USA) **11.35** Samo życie (s.) **12.25** Oko na miasto **12.55** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża **15.15** Jaś Fasola - Tee-off (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** O Rety! Kabarety! Extra **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.20** Interwencja Extra **20.50** Mr. Deeds - milioner z przypadku (film USA) **22.55** 24 godziny (film USA) **0.55** Biznes Wydarzenia **1.20** Wisła Kraków - FC Sewilla (Retransmisja meczu towarzyskiego) **3.00** Dziewczyny w bikini (quiz) **4.00** Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** Teleranek **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.30** Sprawa dla reporterki (pr. publ.) **10.00** Wiadomości **10.05** Ratownicy (s.) **11.00** Talk show Jana Krausa **11.45** Świat książek (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Skarby świata (s. dok.) **14.00** Wiadomości **14.05** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Hau! (s.) **17.00** Młode (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki (pr. roz.) **21.05** List do ciebie **22.00** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.10** Punkty spojrzenia. Herbata dla trzech (pr. dys.) **23.40** Para za parą (s.) **0.10** Eksperyment Goebbelsa (dok.) **1.00** Mieszkać - to sztuka **1.25** Simpsonowie (s. anim.) **1.45** AZ-kwiz **2.10** Ally McBeal.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Poradnik zdrowotny **8.35** Diagnoza **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.40** Styl **13.05** Boisko 7 (dla dzieci) **14.50** Obiektyw (mag.) **15.25** Na pływalni z... (talk show) **15.55** Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) **16.15** Euroedukacja **16.30** Rodzina a szkoła (mag.) **16.50** Popularis (mag.) **17.25** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Pani doktor od teatru (dok.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Dzieci bez miłości - i z miłością (dok.) **20.30** Prawdziwy podstęp (TV show) **21.20** Problemy rodzinne (mag.) **21.50** Film o filmie Sztuka zrywania **22.00** Odpoczywaj w pokoju (s.) **22.50** Dogrywka (mag.) **23.25** Nocny klub filmowy: Kapryśne lato '68 (film jugosł.) **0.55** Świat motorów **1.40** Morawskie pieśni o miłości **2.20** Jak się żyje sobowtórom.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.30** Columbo (s.) **11.00** Bianca - Droga do szczęścia (s.) **11.55** Na południe (s.) **13.00** JAG (s.) **14.00** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **14.55** Poszukiwacze skarbów (s.) **15.55** Ostatni świadek (s.) **16.50** Medicopter 117 (s.) **17.50** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.15** 112 (pr. cykl.) **22.55** Komisarz Rosa Roth (s.) **0.40** O krok od morderstwa (s.) **2.05** Szybka wygrana.

■ PRIMA

7.20 Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **7.45** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.50** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.50** Dzika kotka (s.) **10.50** 5 kontra 5 (pr. roz.) **11.45** Extra (mag.) **12.15** Siódme niebo (s.) **13.10** Krok za krokiem (s.) **13.40** E/R (s.) **14.40** Komisarz Rex (s.) **15.45** Hunter (s.) **16.45** Diagnoza morderstwo (s.) **17.55** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport **19.20** Extra (mag.) **19.50** Wiadomości, prognoza pogody **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.15** Niania wkracza do akcji (reality show) **22.10** Specjaliści (s.) **23.10** Inwazja (s.) **0.05** Koszmar z ulicy Wiązów V: Dziecko snów (film USA) **2.00** Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 20 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.45 Wpisani w krajobraz **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości skrót **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 20 września **9.00** Niesamowite przypadki Harrisa Pembletona - Atak złych wróżek **9.25** Domisie (s.) **9.55** Teletubisie (s. anim.) **10.30** Tajemnica Enigmy - Próba dywersji (film pol.) **11.10** ZUS dla ciebie **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Sąsiedzi - Wrodzony talent (s.) **13.30** Tędy przeszła historia – Istambuł: Most Bosforski (film dok.) **14.00** Podróżnik - Lizbona **14.25** Raj **14.50** Był taki dzień 20 września **15.00** Wiadomości **15.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Dzień nauki Polska 2006 - Żywność czy zagrożenie **15.45** Szansa na życie (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Niewinność na sprzedaż (film USA) **22.00** Debaty Polaków **22.45** Drukarze - Dyskretny urok wolnej prasy (film pol.) **23.15** Program publicystyczny **23.30** Był taki dzień 20 września **23.40** Dług (film pol.) **1.20** Rozmowy z końmi (film kanad.) **1.40** Był taki dzień 20 września.

■ TVP 2

6.25 Ocean Avenue (s.) **7.10** 10 minut tylko dla siebie **7.35** Prawdziwe przygody profesora Thompsona - Nad Dunajem (s.) **8.05** Na dobre i na złe - Fatalny prezent (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Lokatorzy - Człowiek honoru (s.) **11.35** Gliniarz i prokurator - Wiatr w oczy (s.) **12.40** Cuda Dzikiego Zachodu (film USA) **13.30** Allo, Allo (s.) **14.10** Podróże z żartem - Grecja (s.) **15.10** Statek miłości (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.10** Kopciuszek (s.) **17.35** Z Dwójką bezpieczniej **17.50** Kronika Miss World **19.00** Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) **19.35** Przygody Tarzana (s.) **20.10** Waszyngton, 11 września (film USA) **22.15** Wiersz na Manhattanie **22.50** Biznes **23.15** Wzór piękności (film USA) **0.50** Od Normandii do Berlina (film ang.).

WZÓR PIĘKNOŚCI
Film USA 1981, 95 minut
TVP 2, środa 20. 9., godz. 23.15
Reżyseria: Michael Crichton
Występują: Albert Finney, James Coburn, Susan Dey, Leigh Taylor-Young, Dorian Harewood, Tim Rossovich, Darryl Hickman.

Do chirurga plastycznego, Larry'ego Robertsa, zgłaszają się kolejno trzy piękne aktorki występujące w reklamach telewizyjnych, które proszą go o dokonanie drobnych korekt urody. Wszystkie współpracują z firmą Cyfrowa Matryca, która opracowała ich wymiary. Pacjentki twierdzą, że dopiero wtedy będą wyglądały naprawdę doskonale. Doktor Roberts dokonuje żądanych zmian. Ale dziwnym zbiegiem okoliczności wszystkie trzy kobiety w krótkim czasie giną tragicznie. Wszystko wskazuje na to, że popełniły samobójstwo, lecz w tę wersję wypadków nie wierzy ani doktor Roberts, ani prowadzący śledztwo w tej sprawie porucznik Masters. W obawie, że podobny los może spotkać jego kolejną pacjentkę, Cindy Phair, lekarz postanawia nie spuszczać jej z oka. Kiedy więc Cindy pracująca właśnie nad kolejną reklamówką dostaje zaproszenie do firmy Cyfrowa Matryca na dokonanie dokładnych pomiarów jej ciała, Roberts towarzyszy jej tam. Podczas gdy ciało Cindy jest poddawane skanowaniu, dyrektorka firmy, Jennifer Long, oprowadza Robertsa po różnych pomieszczeniach. Doktor dowiaduje się, że firma tworzy komputerowo generowane widma aktorów, udoskonalonych wcześniej rękami chirurgów plastycznych, a następnie wykorzystuje do produkcji kolejnych filmów reklamowych już nie konkretne osoby, ale ich komputerowe repliki...

■ TV KATOWICE

6.20 Echa dnia **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Tropiciele **8.00** Skarb sekretarza (film pol.) **8.48** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Cogito **17.00** Trójka tam była **17.15** 25 lat temu... **17.50** Kronika miejska Rybnik **18.00** Aktualności **18.40** Made in Silesia **19.00** Z życia Kościołów **19.25** Ewangelia na dachach **19.50** TV Katowice zaprasza **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.15** Komornicy (film pol.) **23.45** Szalejąca planeta - Huragany (film dok.) **0.45** Ślub po polsku (film USA) **2.25** Chleb i róże - historia Sonji Davies (s.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **6.50** Adam i Ewa (s.) **7.25** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **8.25** Gra w ciemno **9.30** Halo! Kasa! **10.35** Dom nie do poznania (s.) **11.35** Samo życie (s.) **12.25** O Rety! Kabarety! Extra **12.55** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Zamieńmy się żonami (realita show) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Oko na miasto **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Świat według Kiepskich - Trendi (s.) **20.45** Ale się kręci - Czterdzieści tysięcy kary (s.) **21.45** Daleko od noszy - Bardzo męskie imię (s.) **22.30** Kawa albo życie (film USA) **0.15** Biznes Wydarzenia **0.40** Cuda (film USA) **1.35** Miłe złego początki (film USA) **2.35** Love TV **4.05** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** Hau! (s.) **9.30** Świat rekordów Guinnessa **10.00** Wiadomości **10.05** Roxanne: Nagroda Pulitzera (film USA) **11.40** Folkloriada (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.35** Mieszkać - to sztuka (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Wędrująca kamera **14.35** Młode (s. dok.) **15.00** Chłopak w akcji (mag. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Poradnik zdrowotny **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Labirynt **17.00** Petr Juračka (dok.) **17.20** Czeskie muzea i galerie (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Pod pokrywą (mag.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Rodzina Horáków (s.) **21.00** Wszystko party (talk show) **21.30** Historie sław (pr. cykl.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.00** Losowanie Sportki i Szansy **23.05** Music Block (pr. muz.) **23.35** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.40** Lokal (film fr.) **1.15** Simpsonowie (s. anim.) **1.40** AZ-kwiz **2.05** Oczarowanie (s.) **2.55** Allo! Allo! (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Babilon (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.45** Allo! Allo! (s.) **13.15** Sprawa dla ombudsmana **13.35** Nieudane operacje II wojny światowej (s. dok.) **14.00** Brońmy się! (mag.) **14.15** Odnowione pokolenia **14.30** Blok publicystyki ekologicznej **15.00** Telewizyjna szkoła **15.15** Dzieci w Czechach **15.35** Game Page (mag.) **15.55** Pomagajmy sobie **16.20** Europa dziś (mag.) **16.50** Pryzmat (mag.) **17.15** Historia Concorda (dok.) **18.05** Exit **19.00** Przyjaźń (pr. cykl.) **18.30** Kosmopolis (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Blok proramów sportowych **19.50** Ćwiczmy z TVC **20.00** Nic poważnego (film koprod.) **21.40** Apokalipsa wczoraj, a jutro? (dok.) **22.25** Historia seriali TVC (pr. cykl.) **23.15** Karel Jaroslav Obrátil (dok.) **0.15** (Nie)znośna lekkość Stodoły **1.10** Małe pokusy **1.20** Babilon **1.40** Z Jakubem na ryby... **2.35** Region TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.30** Columbo (s.) **11.00** Bianca - Droga do szczęścia (s.) **11.55** Na południe (s.) **12.55** JAG (s.) **13.50** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **14.50** Poszukiwacze skarbów (s.) **15.55** Ostatni świadek (s.) **16.45** Medicopter 117 (s.) **17.50** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Ubezpieczalnia Szczęście (s.) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Polowanie na Czerwony Październik (film USA) **1.00** Jednostka specjalna Lipsk (s.) **2.15** Szybka wygrana.

■ PRIMA

7.20 Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **7.45** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.50** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.50** Dzika kotka (s.) **10.50** 5 kontra 5 (pr. roz.) **11.45** Extra (mag.) **12.15** Siódme niebo (s.) **13.10** Krok za krokiem (s.) **13.40** E/R (s.) **14.40** Komisarz Rex (s.) **15.40** Hunter (s.) **16.45** Diagnoza morderstwo (s.) **17.55** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport **19.20** Extra (mag.) **19.50** Wiadomości, prognoza pogody **19.55** Lotnisko (s.) **21.10** Pod pełnymi żaglami: Szczęście na horyzoncie (film niem.) **23.10** Cena ryzyka (film Hong Kong) **1.15** t-music **2.20** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Dziś obchodziłby 65. rocznicę urodzin nasz Drogi

śp. RAFAŁ BUŁAWA

z Łąk

zaś 31 stycznia br. minęła 12. rocznica Jego śmierci. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

RK-160

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 15. 9. 2006 zmarła po długiej chorobie w wieku 85 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. EMILIA RYCHŁA

z Karwiny Mizerowa

dawniej zamieszkała w Pokroku. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 22. 9. 2006 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego św. Marka w Karwinie. Zasmucona rodzina.

RK-161

Dnia 18. 9. 2006 w kościele katolickim w Wędryni pożegnaliśmy zmarłą w wieku 85 lat naszą Ukochaną Żonę, Matkę, Teściową, Babcię, Prababcię, Siostrę, Szwagierkę

śp. ANNĘ HES

z domu Kleis,

zamieszkałą w Wędryni

W tym miejscu chcielibyśmy złożyć serdeczne podziękowania o. Arturowi Kimakowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz personelowi OOP szpitala w Trzyńcu Sośnie za opiekę. Zasmucona rodzina.

GL-458

Co w teatrze

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Bianka (19, godz. 19.00, grupa TRP).
SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Wesołe kumoszki z Windsoru (19, godz. 19.00, grupa A);
▲ **TRZYNIEC**: Wesołe kumoszki z Winzoru (20, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Auta (19, 20, godz. 17.45); Piraci z Karaibów: Skrzynia umarlaka (19, 20, godz. 20.00); **Reflex**: Step Up – Taniec zmysłów (19, 20, godz. 17.00, 20.00);
TRZYNIEC – Kosmos: Kraina traw (19, godz. 17.30); Biała Masajka (19, godz. 20.00; 20, godz. 17.30); Epoka lodowcowa 2 – Odwilż (19, godz. 14.00); Grbavic (20, godz. 20.00);
HAWIERZÓW – Centrum: Charlie i fabryka czekolady (19, 20, godz. 15.30); Superman: Powrót (19, 20, godz. 17.30); Pornografia dla początkujących (19, 20, godz. 20.15); **CIESZYN – Piast**: S@motność w sieci (19, 20, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, pt: 18.20.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

ZG PZKO – podajemy do wiadomości członkom Rady Redakcyjnej ZWROT-u, że podany w zaproszeniach termin spotkania – środa 20. 9. o godz. 15.00 w ZG PZKO, jest nadal ważny! Prosimy o liczny udział. Zygmunt Stopa, prezes PZKO w RC.
UWAGA! – Odjazd uczestników VIII Międzynarodowego Konkursu Pieśni Ludowej im. St. Hadyny w Wiśle nastąpi 23. 9. o godz. 7.30 od PSP w Karwinie oraz o godz. 7.30 od dworca autobusowego w Jabłonkowie i o godz. 8.00 od PSP w Cz. Cieszynie.
CZ. CIESZYN – Ośrodek Kulturalny KASS Strzelnica zaprasza 20. 9. o godz. 18.00 na „Buddyzm tu i teraz", Marek Witek – długoletni uczeń lamy Ole Nydahla. Wstęp 40 Kc lub 6 zł. Inf.: +420 776 163 787, +48 602 586 969.
STOWARZYSZENIE ELEKTROTECHNIKÓW POLSKICH w RC – zaprasza w czwartek 21. 9. o godz. 16.00 do Cz. Cieszyna, ul. Strzelnicza 28 (ZG PZKO) na spotkanie członkowskie połączone z prelekcją p. Karola Guńki pt. „Współczesne trendy w konstrukcji ogniw paliwowych".
PTTS „BŚ" – informuje, iż odjazd autobusu na wycieczkę Glinne-Jaworzyna jest w niedzielę 24. 9. o godz. 7.00 z Karwiny, 7.20 Cz. Cieszyn, 7.35 Trzyniec Slovan dalej co 5 min. Wędrynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jabłonków. Zabrać dowody osobiste. Inf. 558 352 390.
▲ zaprasza na wycieczkę rowerową do Skoczowa - muzeum G. Morcinka w sobotę 23. 9.. Zbiórka o godz. 9.00 przed dworcem kolejowym w Cz. Cieszynie. Trasa około 50 km. Informacje: Zdzisław Fierla, tel. 596 315 468.
KLUB KARWIŃSKICH HUMANISTÓW – przy współpracy z PZKO Piotrowice zaprasza na spotkanie akademickie 22. 9. od godz. 18.00 do PZKO Piotrowice. Tel. kontaktowy 774 022 351.
KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – zaprasza na spacer do pszczelego miasteczka w Dzięgielowie (PL) w czwartek 21. 9. Odjazd autobusu do granicy w Lesznej z dworca autobus. w Trzyńcu o godz. 10.50. Inf. 558 330 273.

Koncerty

TRZYNIEC – Parafia Luterańskiego Kościoła Ewang. A. W. zaprasza serdecznie na tradycyjny Koncert Jesienny w niedzielę 24. 9. o godz. 16.00 w tutejszym kościele ewangelickim. Wykonawcami będą Chór Męski „Cantus" z Goleszowa pod kierownictwem Anny Stanieczek oraz miejscowy chór „Lutheran Chorus" wraz z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli. Program trzynieckiego chóru obejmować będzie utwory W. A. Mozarta z okazji 250. rocznicy urodzin kompozytora.

Wystawy

ARTYSTYCZNA SZKOŁA PODSTAWOWA, Karwina, ul. Čajkowskiego: do 31. 10. wystawa Dariny Krygiel „Ilustracje dla dzieci".
GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria: do 24. 9. wystawa jubileuszowa Vladislava Raszyka. Otwarte po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.
▲ **DUŻA GALERIA**: do 29. 10. wystawa „Miasto i teatr". Otwarte po–pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.
MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn Sibica: do 26. 9. wystawa „Współcześni czescy ilustratorzy książek dla dzieci i młodzieży".
BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, Rynek Masaryka, Karwina Frysztat: do 26. 9. wystawa „Obrazy na drewnie" Adolfa Vrubla. Otwarte po, wt, pt: 9-12.30, 13-17; cz: 13-17.
SALA MÁNESA, DK Karwina: do 6. 10. wystawa obrazów i plastyk Oldřicha Kodeša. Otwarte wt, pt: 9-17; so: 10-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego"; do 31. 12. wystawa „Prochaskowa drukarnia, zał. 1806". Czynne wt-pt: 8-16; so-nie: 13-17.
▲ **PARK ARCHEOLOGICZNY, Kocobędz Podobora**: do 31. 10. otwarte wt-pt: 9-15 (ostatnie zwiedzanie z przewodnikiem o 14), so-nie: 9-17 bez zamówień (ostatnie zwiedzanie z przewodnikiem o 16). Wstęp z przewodnikiem w każdą pełną godzinę. Tel.: 558 711 866.
▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskiem". Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów", do 31. 12. wystawa „Od płomienia do żarówki". Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.
▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: ekspozycja stała „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem". Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa, Cieszyn: w sali ekspozycyjnej do 24. 9. wystawa „Historia chińskiej porcelany od X wieku do czasów współczesnych". Czynne w godz. 9-17.
▲ w Oranżerii do 8. 10. design dla niewidomych i niedowidzących – „Design for the Dark".
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. Regera 6, Cieszyn: stała ekspozycja prac Andrzeja Szewczyka; w Galerii Wystaw Czasowych ekspozycja „Cieszyn przed stu laty. Manewry cesarskie 1906".
MUZEUM DRUKARSTWA, ul. Głęboka 50, Cieszyn: wystawa „200 lat cieszyńskiego drukarstwa".
GALERIA COK, Rynek 12, Cieszyn: w Galerii „Na Piętrze" wystawa „Cieszyn w obiektywie Edwarda Figny".
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA ŚW. MIKOŁAJA: czynna codziennie 9-19.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 15. 10. wystawa „Shadows of humor. Przykra sprawa – czeska wystawa", pokaz sztuki z Czech i Słowacji. Czynna wt-nie: 10-18.
ODDZIAŁ MUZEUM USTROŃSKIEGO „ZBIORY MARII SKALICKIEJ", ul. 3 Maja 68, Ustroń Brzegi: wystawa fotografii Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego, malarstwa Oskara Pawlasa oraz „Malinowy świat Anieli Kupiec". Czynne śr-nie: w godz. 11-16.

Z redakcyjnej Poczty

Wycieczka do Pragi

Towarzystwo Ewangelickie wraz z czeskocieszyńską parafią ewangelicką Na Niwach zorganizowało w niedzielę 10 bm. wycieczkę autokarową do Pragi. Oprócz ewangelików zaolziańskich w wycieczce udział wzięli ewangelicy z Polski. Cała grupka wycieczkowiczów liczyła przeszło 40 osób.

Do Pragi przybyliśmy już przed południem. Na miejscu czekali nas nasi przewodnicy: były długoletni prezes Klubu Polskiego w Pradze, Bronisław Walicki, oraz jego następca, Władysław Adamiec. Dzięki pięknej pogodzie i ciekawemu wykładowi, w którym nasi przewodnicy szczególną uwagę zwracali na polskie wątki i akcenty związane z Pragą, zwiedzanie stolicy było zajęciem miłym i wzbogacającym. Po edukacyjnej przechadzce uczestnicy wycieczki wzięli udział w polskim ewangelickim nabożeństwie w kościele św. Michała V Jirchařích, gdzie już od kilku miesięcy ewangelickie nabożeństwa w języku polskim dla polonii praskiej i Zaolziaków pracujących lub studiujących w Pradze każdą pierwszą niedzielę w miesiącu organizuje Śląski Kościół Ewangelicki A.W. Nabożeństwo przeprowadził ks. senior Bogusław Kokotek. Podczas nabożeństwa posłużył mu grą na organach jeden z najprzedniejszych współczesnych cieszyńskich organistów, Edward Kaleta. Nabożeństwo upiększyły dwa duety w wykonaniu Romana Cichego i Heleny Turoń oraz ks. Stanisława Kujawy i Jana Pasza. Ten ostatni również akompaniował na skrzypcach. Uczestników nabożeństwa w imieniu Kongresu Polaków pozdrowił prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, który wraz z biskupem Władysławem Volným i innymi księżmi zainicjował zorganizowanie polskich nabożeństw w Pradze. Po nabożeństwie na zapleczu kościoła odbyło się sympatyczne spotkanie przy herbatce. Tu wszyscy poczęstowali się pierwszorzędnymi wypiekami śląskimi, które przygotowało koło niewiast ewangelickich. Podczas dyskusji Władysław Adamiec zdradził, że w najbliższym czasie, prawdopodobnie już podczas polskiego nabożeństwa listopadowego, w kościele św. Michała wystąpi zespół śpiewaczy „Hutnik". Powrót na Zaolzie pełen był śpiewu pieśni nie tylko kościelnych. W imieniu uczestników wycieczki niniejszym pragnę podziękować wszystkim osobom, które przyczyniły się do realizacji i zgrabnego przebiegu wycieczki.

Uczestnik wycieczki

(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Po nabożeństwie w kościele św. Michała w Pradze-Jirchařích. Od lewej: B. Walicki, prezes TE w RC ks. B. Kokotek, prezes Klubu Polskiego w Pradze W. Adamiec, prezes Kongresu Polaków w RC J. Szymeczek.

170 km z »Beskidem«

Ze śpiewem, świetnymi humorami i sprzyjającą aurą wyruszali uczestnicy wycieczki „Beskidu Śląskiego" na pieszą wędrówkę szlakami Gór Orlickich, Stołowych, Bystrzyckich. W tych regionach zwiedziliśmy najbardziej atrakcyjne miejsca. Zakwaterowanie było w Deštné, największym ośrodku rekreacyjnym Gór Orlickich, w hotelu „Panorama". Nasze tygodniowe wędrówki rozpoczęły się w Górach Orlickich. Po drodze znalazły się przedwojenne fortyfikacje obronne w postaci twierdzy „Hanička" koło Rokytnicy, następnie najwyższa w tym paśmie góra Velká Deštná, Šerlich z ładną Masarykową Chatą był naszym punktem przejścia do polskiego Zieleńca, znanego m.in. z rozległego targowiska, jak również z rzadkich okazów flory – np. sosny błotnej, brzozy karłowatej czy rosiczki.

W lasach mnóstwo grzybów, więc zwiedzanie połączone było z grzybobraniem. Wielkie wrażenie wywarło na nas skalne miasto w Adršpachu i w Teplicach. Podobnie było w Górach Stołowych, w rejonie Błędnych Skał. Na trasach naszych wycieczek znajdowały się również piękne, urokliwe uzdrowiska Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój i perła polskich uzdrowisk – Polanica Zdrój. Nasze wędrówki po Górach Orlickich doprowadziły nas w drodze powrotnej na Suchý vrch na dawnej granicy między Czechami a Morawami z wieżą widokową, z której jak na dłoni rozciągają się Góry Orlickie, Bystrzyckie, Králický Sněžník, Jesioniki.

Skrótowo można wycieczkę podsumować tak: piękna pogoda, atrakcyjne trasy, dobry kolektyw; dodać jeszcze wypada, że najaktywniejsi w ciągu tygodnia przeszli około 170 km.

Ogromne podziękowania za sprawny przebieg tego nieprostego przedsięwzięcia należą się głównemu organizatorowi, p. Karolowi Macurze, który poświęcił mnóstwo czasu, żeby wszystko było tak, jak było. Zapraszamy miłośników gór i pieszej turystyki, zwłaszcza z szeregów młodszej generacji, na wędrówki z „Beskidem Śląskim". Na pewno nie będziecie żałować.

A. ZMEŁTA, uczestniczka wycieczki

głos LUDU Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ✦ Redaktor naczelny Beata Schönwald, schonwaldova@glosludu.cz ✦ Sekretarz redakcji Kazimierz Santarius, santarius@glosludu.cz ✦ Redaktor sportowy bittmar@glosludu.cz, 596 612 346 ✦ Redaktorzy terenowi baselides@glosludu.cz ✦ kulova@glosludu.cz ✦ radlowska@glosludu.cz ✦ sikoraj@glosludu.cz ✦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ✦ www.glosludu.cz ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ✦ zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz ✦ reklamacje – tel.: 800 800 890 ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

TV Polonia

WTOREK 19 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **9.00** Talent za talent z Rafałem Bryndalem **9.25** Alianckie skrzydła nad powstańczą Warszawą (rep.) **9.50** Tylko sztuka, tylko Chopin - Złotów 95 **10.45** Tętno pierwotnej puszczy - Niekończący się wyścig (s. dok.) **11.15** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Sportowy tydzień **13.30** Bank nie z tej Ziemi (s.) **14.20** Benefis Aloszy Awdiejewa **15.10** Wygnańcze losy. Historia 733 polskich sierot (film dok.) **16.15** Talent za talent z Rafałem Bryndalem **16.40** Magazyn Medyczny - Tętniaki i naczyniaki **17.00** Teleexpress **17.15** Ojczyzna polszczyzna **17.30** Boża miłość we Lwówku (rep.) **17.45** Ze sztuką na ty (rep.) **18.15** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Zbliżenia **21.30** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **21.55** A dobro Polski? **22.35** Dwie wojny (rep.) **23.00** Glob 2006 (mag.) **23.25** Animowany świat wyobraźni - Zieleń **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Dokument **0.25** Tętno pierwotnej puszczy - Niekończący się wyścig (s. dok.) **0.55** Selekcja (rep.) **1.20** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Zbliżenia **3.35** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **4.00** A dobro Polski? **4.40** Dwie wojny (rep.) **5.00** Glob 2006 (mag.) **5.30** Ze sztuką na ty (rep.) **5.55** Animowany świat wyobraźni – Zieleń.

ŚRODA 20 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **9.00** Budzik - Litery **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Zaproszenie **10.10** Co tu jest grane? **10.35** Świadkowie nieznanych historii **11.05** Ze sztuką na ty (rep.) **11.30** Modelki (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Wieści Polonijne **13.15** Zbliżenia **13.50** Dziewczęta z Ośrodka (s.) **14.15** Femme Fatale - koncert Justyny Steczkowskiej **15.00** A dobro Polski? **15.45** Glob 2006 (mag.) **16.10** Budzik – Litery **16.35** Laboratorium (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Najlepszy z najlepszych (s.) **17.40** Wierzę, wątpię, szukam **18.05** Książki z górnej półki - prezentacje **18.20** Zacisze gwiazd - Anna Milewska-Zawada **18.45** Niepokonani (rep.) **18.55** Łączy nas Polska **19.15** Film pod strasznym tytułem (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polska Karta **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.20** Pokolenia **22.45** Program publicystyczny **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Dokument **0.25** Najlepszy z najlepszych (s.) **0.50** Zacisze gwiazd - Anna Milewska-Zawada **1.15** Film pod strasznym tytułem (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polska Karta **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.25** Program publicystyczny **5.05** Pokolenia **5.25** Niepokonani (rep.) **5.35** Folkowe nuty - Kwartet Jorgi.

CZWARTEK 21 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **9.00** Jedyneczka **9.25** Mój Dekalog **9.50** Łączy nas Polska **10.05** Zacisze gwiazd **10.30** Niepokonani (rep.) **10.40** Najlepszy z najlepszych (s.) **11.10** Unijnym traktem - Energia do odzyskania (rep.) **11.25** Skarbiec (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Polska Karta **13.30** Egzamin z życia (s.) **14.15** Pokolenia **14.40** 100 lat TS Wisła Kraków **15.30** Program publicystyczny **16.15** Jedyneczka **16.40** Kwadrans na kawę **17.00** Teleexpress **17.15** Najlepszy z najlepszych (s.) **17.40** Raj (mag.) **18.10** Mój Dekalog **18.40** Skarbiec (mag.) **19.15** Bolek i Lolek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Pogoda dla kierowców **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Moda na Polskę (rep.) **21.20** Teatr TV - Kwiaty dla Ofelii **22.15** Długa droga (rep.) **22.45** Misja specjalna (mag.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Łoskot (mag.) **0.25** Najlepszy z najlepszych (s.) **0.50** Mój Dekalog **1.15** Bolek i Lolek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Moda na Polskę (rep.) **3.05** Teatr TV - Kwiaty dla Ofelii **4.05** Długa droga (rep.) **4.30** Misja specjalna (mag.) **5.10** Skarbiec (mag.) **5.40** Ojczyzna polszczyzna.

PIĄTEK 22 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **9.00** Domisie **9.25** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **9.55** Raj (mag.) **10.20** Najlepszy z najlepszych (s.) **10.45** Regionalia (mag.) **11.15** Duże dzieci (talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Moda na Polskę (rep.) **13.15** Hity satelity **13.30** Teatr TV - Kwiaty dla Ofelii **14.30** Długa droga (rep.) **15.00** Misja specjalna (mag.) **15.45** Domisie **16.10** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **16.35** Polska egzotyczna - Bonaparte w Pułtusku **17.00** Teleexpress **17.15** Święta wojna (s.) **17.40** Zdarzyło się - Duch Galicji (rep.) **18.05** Okazja (s.) **18.30** Regionalia (mag.) **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się... **21.20** Hity satelity **21.35** Więzy krwi (s.) **22.25** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **0.00** UrbCircus (koncert) **0.50** Modelki (s.) **1.15** Czołówka - Dobranocka **1.15** Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się... **3.25** Hity satelity **3.40** Więzy krwi (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.10** Święta wojna (s.) **5.35** Zdarzyło się - Duch Galicji (rep.).

SOBOTA 23 WRZEŚNIA

6.00 Plebania (s.) **7.55** Echa Panoramy **8.25** Molly (s.) **8.50** Mówi się... **9.10** Wieści Polonijne **9.25** Święta wojna (s.) **9.50** Klan (s.) **11.00** Msza Święta **12.30** Okazja (s.) **13.00** Wiadomości **13.10** Więzy krwi (s.) **14.00** Przez granice Europy - Powodzenia! (film dok.) **14.30** Made in Poland (teleturniej) **15.00** Szansa na Sukces - Happy End **16.00** Z daleka, a z bliska **17.00** Teleexpress **17.25** Tam gdzie jesteśmy - Katolickie Dni Młodzieży - Szumsk 2006 **17.55** Pamiętaj o mnie **18.15** Reportaż **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Amok (film fab.) **21.50** Bo we mnie jest seks - piosenki Kaliny Jędrusik **22.40** S jak Smoleń, T jak TEY **23.35** Z daleka, a z bliska **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Amok (film fab.) **3.45** Co tu jest grane? **4.05** Okazja (s.) **4.30** Tam gdzie jesteśmy - Katolickie Dni Młodzieży - Szumsk 2006 **5.00** S jak Smoleń, T jak TEY.

NIEDZIELA 24 WRZEŚNIA

6.00 Bo we mnie jest seks - piosenki Kaliny Jędrusik **6.50** Pamiętaj o mnie **7.15** Z daleka, a z bliska **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Słowo na niedzielę **9.05** Ziarno (mag.) **9.30** W krainie władcy smoków (s.) **10.00** Książka tygodnia **10.05** Złotopolscy (s.) **11.00** Salon kresowy - Chłopak z Zarzecza (rep.) **11.15** Niedzielne muzykowanie **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej z katedry lwowskiej z okazji 750-lecia Lwowa **15.05** Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (s.) **16.00** Biografie - Jan Józef Lipski (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Zaproszenie **17.35** Mój pierwszy raz **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Paderewskiego życie po życiu - ...kruki i wrony (s. dok.) **20.55** Widowisko **21.50** Bałtycki Festiwal Piosenki Karlshamn 2006 **22.45** Warto rozmawiać **23.40** Regionalia (mag.) **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Paderewskiego życie po życiu - ...kruki i wrony (s. dok.) **2.45** Reportaż **3.00** Zaproszenie **3.20** Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (s.) **4.20** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Menorki **4.45** Salon kresowy - Chłopak z Zarzecza (rep.) **5.05** Biografie - Jan Józef Lipski (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 25 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **9.00** Jedyneczka - Czary lasu **9.25** My Wy Oni (mag.) **9.50** Zdarzyło się - Duch Galicji (rep.) **10.15** Mój pierwszy raz **11.05** Biografie - Jan Józef Lipski (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Tam gdzie jesteśmy - Katolickie Dni Młodzieży - Szumsk 2006 **13.30** M jak miłość (s.) **14.15** Paderewskiego życie po życiu - ...kruki i wrony (s. dok.) **15.10** Salon kresowy - Chłopak z Zarzecza (rep.) **15.25** Warto rozmawiać **16.20** Jedyneczka - Czary lasu **16.40** Podróże małe i duże – Podsumowanie (rep.) **17.00** Teleexpress **17.15** Selekcja; reportaż **17.40** My Wy Oni (mag.) **18.10** O Polsce i Polakach - Studiuję w Polsce (mag.) **18.30** Magazyn **19.00** Kościół i świat (mag.) **19.15** Przygody Kota Filemona (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Sportowy tydzień **21.30** Bank nie z tej Ziemi (s.) **22.20** Dokument **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Program publicystyki kulturalnej **0.25** O Polsce i Polakach - Studiuję w Polsce (mag.) **0.45** Magazyn **1.15** Przygody Kota Filemona (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Sportowy tydzień **3.20** Bank nie z tej Ziemi (s.) **4.10** Sprawa dla reportera **4.55** Dokument.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: WYGRANA TRZYŃCA W HRADCU ● REMIS OSTRAWY I KARWINY

Złota główka Szmeka

I LIGA

● **OSTRAWA – PILZNO 1:1 (1:0). Bramki: 7. Tomašák – 89. Borek. Sędziował Makovička. W. 6563.** Ostrawianie kompletnie nie sprawdzają się w końcowych fragmentach spotkań. Po przegranej w Brnie tym razem zaledwie zremisowali z Pilznem. Gra Banika rozkleiła się w drugiej połowie, po tym, jak boisko opuścił kontuzjowany Tomašák. **OSTRAWA:** Raška – Marek, Hoffmann, Besta, Čoupek – Metelka (66. Žůrek), Bystroň, Slončík, Tomašák (55. Rajtoral) – Varadi, Magera (84. Staněk). Ostrawianie z bilansem 10 pkt. zajmują 8. lokatę w tabeli. **Jutro:** Jakubczowice – Ostrawa (Puchar CMZF).

II LIGA

● **HR. KRALOWEJ – TRZYNIEC 0:1 (0:0). Bramka: 90. Szmek. Sędziował Adreleanu. W. 1324.** Trzyńczanie zdobyli skalp kolejnego faworyta rozgrywek. Zimny kubeł wlał na głowy gospodarzy w 94. minucie zmiennik Szmek, który wykorzystał świetne dośrodkowanie od Cepláka. – *Widziałem, że Maceček plącze się już po boisku z ostatnich sił, więc wprowadziłem na murawę Szmeka. Do ostatnich sekund wierzyłem, że możemy sprawić w Hradcu niespodziankę* – stwierdził trener Trzyńca **Pavel Hajný**. Gospodarze przez większą część meczu mieli piłkę w swoim posiadaniu. Trzyńczanie nastawili się na pieczołowitą obronę, odpierając sporo stałych fragmentów gry w wykonaniu Hradca. Świetnie bronił bramkarz Vreštiak, swój plan minimum wykonali też trzynieccy defensorzy, zagrali prawie bezbłędnie. **TRZYNIEC**: Vreštiak – Vavruša, Čelůstka, Brezničan, Martinčík – Malíř, Cieslar, Ceplák, Miko (75. Lasota) – Kluz (66. Kořínek), Maceček (90. Szmek).

MŚLF

● **FRYDEK-MISTEK – KARWINA 0:0. Sędziował Šalata. W. 500.** W derby lepsze wrażenie sprawiali karwiniacy. Goście zagrali już bez pomocnika Dittricha, który wzmocnił szeregi Fulneka. W jego miejsce w środku pomocy pojawił się Anastazovský. Słupek po uderzeniu Holego z 13. minuty był przedsmakiem indolencji strzeleckiej karwiniaków. Dobrych szans nie spożytkowali Opic, Sourada, Urban, a w końcówce meczu również grający trener Petr Mašlej. Największą okazję gospodarzy zlikwidował obrońca Marek Bielan, który sprzątnął piłkę z linii bramkowej. **KARWINA**: Gradek – Giňa (70. Vávra), Gill (85. Mašlej), M. Bielan, Reichl – Sourada (70. Prusina), Janovský, Anastazovský, Holý – Urban, Opic.

Lokaty: 1. Brno B 19, 2. Slowacko B 16, 3. Mutěnice 15,... 6. Karwina 11 pkt.

DYWIZJA E

● **IRP CZ. CIESZYN – L. PIOTROWICE 3:3 (2:2). Bramki: 21. Cabák, 32. Zima, 90. Blažek – 40. i 86. Hojdysz, 35. Wojnarovský. Sędziował Priesol. W. 250.** Trwa kryzys w zespole Czeskiego Cieszyna. Bez ukaranego obrońcy Grygara defensywa IRP praktycznie nie istnieje. Piotrowiczanie z minimum wykorzystali maksimum. Nastawili się na kontry, co przy chaotycznej grze czeskocieszyńskich obrońców było najlepszym rozwiązaniem. Słaby występ zaliczył Petr Hrazdílek, poniżej standartu bronił też bramkarz Mrozek. **CZ. CIESZYN**: Mrozek – Sostřonek, Blažek, Hrazdílek, Večeř (72. Hromada) – Zima, Rokyta, Mendrok (54. Martinček), Cabák – Fizek, Groš. **PIOTROWICE:** Polášek – Madari, Wrubel, Blaha, Sehnal (79. Fišer) – Konečný (46. Klos), Brzóska, Wojnarovský, Minařík – Hanusek, Hojdysz.

● **ORŁOWA – OTROKOWICE 0:1 (0:1). Bramka: 37. Kraváček. W. 200.** Orłowianie po raz drugi z rzędu nie strzelili gola, przegrywając u siebie z beniaminkiem rozgrywek. Przełomowym momentem meczu była sytuacja z 37. minuty. Kopel nie upilnował Kraváčka, który głową zdobył jedynego gola. W drugiej połowie dobrych szans po stronie Orłowej nie wykorzystali Šťástka (spudłował głową z kilku kroków) i Třos (długo zwlekał z oddaniem strzału). **ORŁOWA**: Szarowski – Večorek, Drozd, Šťástka, Hübner (46. Bajzath) – Herák, Majer, Jílek (73. Směťák), Široký – Kopel (80. Mindek), Třos.

● **M. ALBRECHTICE – DZIEĆMOROWICE 1:1 (1:0). Bramki: 35. Pavlinský – 90. Šrámek. Sędziował Bečica. W. 250.** W wyrównanym pojedynku elektrycy od 35. minuty grali w dziesiątkę, bramkarz Jaček za faul na Mařáka otrzymał czerwoną kartkę. „Jedenastkę" wykorzystał Pavlinský, ale po zmianie stron zaznaczyła się o dziwo przewaga gości. W doliczonym czasie gry Mucha obsłużył Šrámka, który wyrównał na 1:1. Z dalekiej podróży wrócili gospodarze w 93. minucie. Punčochář podał do Špički, ten jednak w murowanej sytuacji nie zdołał zgasić piłki. **DZIEĆMOROWICE**: Jaček (35. Serafin) – F. Kadlčák, Prokop, Pliska, Hančin – Ligocký (55. Muchal), Špička, Hodulík (65. Punčochář), Kozbek – Šrámek, Zd. Kadlčák.

● **FRENSZTAT p. R. – OLBRACHCICE 0:1 (0:0). Bramka: 70. Příborský. W. 170.** Olbrachciczanie sięgnęli po premierowe zwycięstwo w tym sezonie. Pierwsza połowa była jeszcze w miarę wyrównana, ale w drugiej zdecydowanie więcej sił mieli piłkarze Banika. Mecz dwóch ostatnich zespołów tabeli rozstrzygnął na korzyść Olbrachcic napastnik Příborský.

Lokaty: 1. Kromierzyż 13, 2. Dziećmorowice 13, 3. Otrokowice 11,... 4. Orłowa 10, 10. L. Piotrowice 8, 13. Cz. Cieszyn 4, 15. Olbrachcice 4 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Hokej: Derby dla Trzyńca

02 EKSTRALIGA

■ **TRZYNIEC – WITKOWICE 6:1 (1:0, 4:1, 1:0). Bramki: 14. Kudrna, 21. i 54. Skořepa, 27. Peterek, 34. Kroupa, 40. Korhoň – 40. Gulaši. Sędziował Rejthar. Kary 10:12, wykorz. 3:0. W. 2053.** Na apel naszej redakcji z prośbą o widowiskowy hokej zareagowali w derby tylko zawodnicy Trzyńca. Stalownicy pokonali swojego lokalnego rywala różnicą klasy, nic nie wskazywało na to, że spotkały się ze sobą dwa zespoły z dolnych rejonów tabeli. W Witkowicach ważą się losy trenera Miloša Holaňa, jego podopieczni zaprezentowali się pod Jaworowym fatalnie. **TRZYNIEC**: Biegl – D. Seman, Výtisk, Tesařík, Pácal, Kroupa, Frolo – Razingar, Skořepa, Zálešák – Kudrna, Peterek, Martynek – Korhoň, Polanský, Tomas. **WITKOWICE:** J. Štěpánek (27. Pinc) – Jurečka, Gulaši, Jasečko, S. Hudec, Kuboš, Dresler, Chmelíř – Irgl, Burger, Hubáček – Mikulík, Šimíček, Kropáč – Köhler, Tomášek, T. Káňa. **Lokaty:** 1. Zlin 14,... 9. Trzyniec 5, 14. Witkowice 1 pkt. **DZIŚ:** Slavia – Trzyniec (19.00) i Witkowice – K. Wary (17.00).

I LIGA

■ **HAWIERZÓW – PROŚCIEJÓW 5:4 w dogr. (1:1, 3:1, 0:2). Bramki: 1. i 37. Ovčačík, 26. Galvas, 30. Sedlák, 62. Mikšan – 28. i 48. Piecha, 13. Pavelek, 47. Říha. Sędziował Smeták. Kary 10:14, wykorz. 4:1. W. 1034.** Hawierzowianie wszystkie bramki w regulaminowym czasie gry zdobyli w przewadze liczebnej. Wyrównany pojedynek dobrnął aż do dogrywki, m.in. dzięki świetnej postawie bramkarza Novotnego, który w końcówce meczu brawurowo zlikwidował samodzielny rajd Pavelka. Dwa punkty dla gospodarzy zapewnił w dogrywce szczęśliwym strzałem Mikšan. **HAWIERZÓW:** Novotný - Balčík, Galvas, Klimeš, Ovčačík, Chmelíř, Vavruša, Zientek - Seman, Zdráhal, Zdeněk - Mikšan, Lipina, Sedlák - Rozum, Mareš, Heider - Lhotský, Sikora, Brynecký. **Lokaty:** 1. Hr. Kralowej 6, 2. Ujście n. Ł. 6, 3. Hawierzów 5 pkt. **JUTRO**: K. Brno – Hawierzów (18.00).

II LIGA

■ **HC ORŁOWA – KROMIERZYŻ 6:1 (3:0, 0:1, 3:0). Bramki: 12. Krisl, 14. i 46. Grygar, 15. i 45. Sikora, 42. Krayzel - 29. Vaněček.** Orłowianie potwierdzili rolę jednego z faworytów drugiej ligi. Po dwóch kolejkach jako jedyni w grupie wschodniej nie zaznali jeszcze goryczy porażki i z kompletem punktów przewodzą tabeli. Goście, poza drugą tercją, mieli niewiele do powiedzenia. **Lokaty:** 1. Orłowa 6, 2. Hodonin 5, 3. Szumperk 4 pkt. **JUTRO**: Szumperk – Orłowa (18.00). **(jb)**

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

● **LOWOSICE – KARWINA 31:33 (12:16).** Szczypiorniści Banika Karwina trzymali w nerwach widzów do ostatnich sekund meczu. Podopieczni trenera Jiřego Kekrta mieli niespodziewanie sporo kłopotów z zespołem Lowosic. Na 33:31 dla Banika strzelił Sobol, z podania Tomáša Heinza. **KARWINA:** Marjanović, Badura – Bednařík 1, Plšek 4, Šulc 2, Kuzo 4, T.Heinz 5, Indjič 3, Zdráhala 3, Sobol 7/1, Szymon, Rachač 3, Kubis, Požárek 1.

Lokaty: 1. Karwina 4, 2. Jičín 4, 3. Hranice 4 pkt. **JUTRO**: Karwina – Hranice (17.30). **(jb)**

Futbol w niższych klasach: Hawierzów pod wodzą Milana Zimy zwyciężył w Lichnowie

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **LICHNOW – HAWIERZÓW 0:2 (0:1). Bramki: 4. Košťál, 60. Běhounek. Sędziował Urban. W. 250.** Fortuna kołem się toczy, w sobotę uśmiechnęła się do piłkarzy Hawierzowa. Gości po raz pierwszy prowadził w meczu trener Milan Zima, który zmienił zdymisjonowanego Zdeňka Menouška. „Indianie" od 4. minuty prowadzili 1:0, ale to gospodarze dyktowali warunki na placu gry. Lichnowianie mieli pecha, dwukrotnie trafili w słupek i aż trzykrotnie w poprzeczkę. Hawierzowianie nie pchali się ślepo do ataku, wyprowadzając tylko szybkie kontry. Po jednej z nich Schimke dograł do Běhounka, który ustalił wynik meczu. **HAWIERZÓW:** Chlebek – Osika, R. Bielan, Košťál, Dedek – Pristáš (20. Harwot), Vlček, Miczka, Uryga – Běhounek (70. Kaniok), Schimke (85. Staufčík).

● **BOGUMIN – BOHUSLAWICE 0:2 (0:1). Bramki: 22. Buhla, 59. Fajerčák. Sędziował Durák. W. 200.** Gospodarze mieli częściej w posiadaniu piłkę, gole strzelał jednak wyłącznie rywal. Po błędzie stoperów Buhla piłkarskim „szczupakiem" trafił na 0:1, a w 59. minucie Fajerčák podwyższył już na 0:2. Boguminiakom zemściły się niewykorzystane sytuacje z I połowy, kiedy to nie dali rady Neuwirth, Jan Kvíčala i Kubinski. **BOGUMIN**: Ryl – Jan Kvíčala (50. Prokš), Ďuriš, Bajnar, Tvrdý – Ciesarik, Kubinski, Neuwirth, Pluta (62. Jiří Kvíčala) – Kukuliač, Sittek.

Lokaty: 1. Koberzyce 16, 2. St. Miasto 14, 3. P. Polsk 13,... 8. Bogumin 10, 11. Hawierzów 10 pkt.

I A KLASA – GR. B

Przybor – Wędrynia 2:1, Bystrzyca – Stare Miasto 0:1, Lutynia D. – Stonawa 4:2, Hodslawice – Bogumin B 9:0, Liskowiec – Mosty 0:0. **Lokaty:** 1. Liskowiec 13, 2. Hodslawice 11, 3. Lutynia D. 10, 4. Stonawa 9, 5. Bystrzyca 8. Mosty 6, 10. Wędrynia 6, 14. Bogumin B 0 pkt. *Bliżej w czwartkowym numerze „GL".*

I B KLASA – GR. C

Śmiłowice – Oldrzychowice 2:1, Sucha G. – Orłowa B 1:4, Gródek – Niebory 0:0, Jabłonków – Wierzniowice 3:1, Sucha Rychwałd – Sedliszcze 1:1, Nydek – Żuków G. 4:3, G. Błędowice – Datynie D. 0:1. **Lokaty:** 1. Nydek 15, 2. Śmiłowice 13, 3. Jabłonków 12 pkt. **(jb)**